Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

No. 248 — 1930 | Tiistaina, lokak. 21 p:nä — Tues., Oct. 21 | XIV Vuosik. — Vol. XIV

Froodin mainarit! Lakkoon huomen aamuna!

Kaivostyöläisten kokoukset kannattavat lakon alkamista Incon työpäivän pidennystä vastaan

Metallinkaivajat ratkaisevaan kokoukseen tänä iltana kello 8 ukrainalaisten työläisten haalille!

ASETTUVAT KAIVOSTYÖLÄISTEN UNION ANTAMAN LAKKOKUTSUN TAAKSE KOLMINKERTAISELLA ENEMMISTÖLLÄ

Eilen illalla Liberty-haalilla kaivostyöläisten teollisuusliiton toimesta kutsuttu kaivostyöläisten kokous asettui kolminkertaisella enemmistöllä kannattamaan lakkotilan julistamista Frood-kaivannossa, käsittäen tämän ainoaksi tieksi, joka työläisillä on edessään vastatakseen jatkuviin Incon kiristystoimenpiteisiin, joista viimeisenä ja kouraantuntuvimpana tällä kertaa on työpäivän pidentäminen puolella tunnilla.

Huolimatta siitä muutaman tunnin ilmoitusajasta, joka tälle kokoukselle oli mahdollinen, oli tilaisuuteen saapuneiden kaivosmiesjoukko kokoontunut haalille, jokaisen käsittäessä kysymyksen olemuksen ja oleellisimmasta merkityksestä itselleen ja työläistoverelleen.

Työläiset osottivat taistelutarmoaan suosionosotuksilla

Kokouksen avasi toveri T. Raycraft, joka toimi puheenjohtajana, tämän jälkeen puhuen kaivostyöläisten teollisuusliiton sihteeri toveri Jim Barker. Toveri Arvo Vaara puhui seuraavana suomenkielellä, tämän jälkeensä esiintyen toveri M. Kostaniuk ukrainankielellä. Kun toveri Kostaniuk selosti kysymystä ukrainankielellä, osottivat kokoukseen osallistuneet slaavilaiset työläiset, jotka muodostivat enemmistön, taistelutarmoaan suosionosotuksilla puhujan vedotessa kaivostyöläisiin lähtemään taisteluun Incon kiristyvää riistoa vastaan.

Puhujat osottivat, että tämä viimeisin häikäilemätön edesottaminen, työpäivän pidentäminen, on ainoastaan osa kokonaisesta kiristyssarjasta, jonka Inco on jo toteuttanut, jatkuvasti suunnitellen uusia hyökkäyksiä työläisten elintasoa vastaan. Puhujat totesivat kaivostyöläisten kurjaan asemaan, jonka uhkasi on luettava kymmenet kaivosonnettomuuksissa surmatut ja raatarikoiksi silvotut työläiset, olevan ainoana aseena heidän oma militanttinen taistelunsa, liittäen suuret järjestymättömät kaivostyöläisen joukot järjestyncisiin riveihin taistelun kautta.

Kokous asettui kannattamaan lakkoa keskiviikko-aamuna

Tämän jälkeen seurasi yleinen keskustelu, johon osallistuivat kaivostyöläiset eri kielillä. Keskustelun oppituloksena suoritettiin äänestys, jota toteesi kokouksen kolminkertaisella enemmistöllä asettuvan kannattamaan kaivostyöläisten teollisuusliiton antamaa lakkokutsua. Ainoollen ensimäinen kaivostyöläisten kokous tämän asian johdosta on asettunut tukemaan militanttista taistelun suuntaa, nähden tämän ainoaksi vastaukseksi, jonka kaivostyöläiset voivat antaa Incon hittämälle haasteelle.

Työmiehet kokoukseen tänä iltana ukrainalaisten työläisten haalille, kello 8

Tänä iltana, kello 8 tullaan ukrainalaisten työläisten haalilla toisenpanemaan kaivosmiesten kokoa, jossa edelleen käsitellään lakkoaseketta. Jokaisen kaivosmiehen on kynnelle kykenee on ehdottomasti saavuttava tähän kokoukseen, sillä tulee olemaan mitä suurimmassa merkityksestä jokaiselle kaivosmiehelle, sillä lakkotaistelu tulee olemaan metallinkaivajain itsensä määräävä kysymys.

Jokainen Froodin metallinkaivaja kokoukseen tänä iltana!

Työmiesten kokous tänä aamuna myös tukee lakkohanketta

Tänä aamuna kello 10 kokoontuu vielä suuremmalla osanotolla kuin eilisenä iltana kaivostyöläiskokous käsittelemään kaivostyöläisten teollisuusliiton lakkokutsua. Kokouksen läsnäoleva enemmistö asettui lakon tueksi.

Dynamiittiräjähdys surmasi farmarin

SPENCERVILLE, Ont., lokak. 18. — Andrew Lawrence, 42 vuotias farmari, joka asuu täältä noin kahden mailin etäisyydessä, surmautui tänään, kun dynamiitipanos räjähti, hänen ollessaan kumartuneena sen ylitse. Farmari oli ampunut kivia pelloltaan, eikä panos lauennut silloin kun hän odotti sen laukeavan, minkä vuoksi hän palasi hakemaan tulitikkuja, vaan palattuaan panoksen luckse, se laukesikin heti.

Austraalian lentäjä rikkonut entisen ennätyksen

PORT DARWIN, lokak. 20. — Charles Kingsford-Smith lähti klo 6.30 aamulla täkäläiseltä ilmailuasemalta Sydney'hin, missä hänen lentomatkansa päättyy.

Hän saapui Port Darwiniin, rikkoen matkallaan entisen ennätyksen Australiaan lennossa ja jätti jälkeensä kilpailijansa Hill'in, jonka lentokone tuhoutui Timorissa.

Pääministerit katselleet sotatänkkien toimintaa

LONTOO, lokak. 19. — Valtakunnan konferenssiin saapuneet pääministerit näkivät tänään uudet brittiläiset sotahirviöt toiminnassa. Nämä tänkit, mitkä näyttävät jättiläismäisiltä kravuilta, ryömivät ensin hiljaisemmin kentällä, vaan vauhtiin päästyään ne antoivat näytöksen täydestä vauhdistaan mailin matkalla. Näissä tänkeissä on langaton sähkötyslaite, sekä monia muita uusia keksinnöitä, joita ei viimeisessä maailmansodassa käytetyisä tänkeissä ollut.

Detroitissa 150,000 työtöntä työläistä

12,000 perhettä nälänhädässä

DETROIT, Mich., lokak. 16. — Hiljakkoin toimitetussa vapaaehtoisessa työttömien työläisten rekisteerauksessa muutaman päivän ajalla merkittiin kaupungin kirjoihin 80,000 työtöntä. Tämän perusteella on Detroitin "Times"-lehti arvioinut työttömien lukumäärän olevan 150,000 Detroitin kaupungissa. Kun otetaan huomioon, että tuo lehti on porvarillisen kaupunginhallituksen äänenkannattaja, ei lehden arvio ainakaan ole liioiteltu. Päinvastoin se voi olla tuntuvasti pienempi kuin todellisuudessa on työttömiä, jos kaikki otetaan laskuissa huomioon.

Federated Pressin kirjeenvaihtaja on tehnyt tutkimuksia, että suuri osa ulkomaalaisista työläisistä ei mennyt rekisteeraamaan, koska lehdet selittivät että "kansalaiset" rekisteerataan, ja että vähemmän kuin vuoden ajan kaupungissa olleet eivät tule saamaan avustusta.

Poliisi rekisteeraajana

Lukuisa joukko työttömistä ei halunnut mennä rekisteeraamaan seuraavan vuoksi, kun rekisteerausta suoritti poliisivirkailijat. Työläiset tuntevat niin suurta katkeruutta poliisilaitosta kohtaan Detroitissa, että he eivät halua joutua sen kanssa tekemisiin ellei ole pakko.

Monet työläiset kääntyivät rekisteerauksesta takaisin, kun näkivät suuren jonon olevan odottamassa. Naisia rekisteerasi hyvin vähän, vaikka niitä on paljon työttömänä.

12,000 perhettä hädässä

"Olipa työttömien tarkka lukumäärä mikä tahansa, tosiasiaksi jää se, että rekisteerauksessa ilmeni Detroitissa olevan 12,000 perhettä, jotka ovat ilman ruokaa, vaatteita ja jalkineita, joita uhkaa häätö tai ovat jo häädetty asumioistaan, ja jotka ovat pikaisen avun tarpeessa." Jos lasketaan viisi henkilöä perhettä kohden, tarkoittaa se että 60,000 ihmistä rikkaassa Detroitin kaupungissa on nälänhädässä.

Työttömyys on saavuttanut sellaisen huipun, että se on jo ulkopuolella kunnallisten ja hyväntekeväisyyslaitosten kontrollin, ja työttömien lukumäärä vain lisääntyy, sillä työläisiä pannaan pois töistä. Lincolnin tehtailta on hiljakkoin pantu pois tuhansia työläisiä. Kontorityöläisiä on eroitettu useita satoja, johtuen joku aika sitten tapahtuneesta pankkien yhtymisestä. Union Guardian Trust Co. ilmoittaa, että sen palveluksessa on noin 40 pros. vähemmän työläisiä kuin viime vuonna samaan aikaan, joiloin jo oli työvoimaa vähennetty.

Taistelu häätöjä vastaan

Työläisten protestit ilmenee aktiivisina sen kautta, että he järjestyneenä joukkona taistelevat häätöjä vastaan. Työttömäin neuvoston johdolla työläisten puolustusjoukot ovat kantaneet takaisin huoneisiin huonekalut, jotka poliisit ovat raahanneet asunnoista kadulle.

Tällaiset tapaukset tavallisesti muodostuvat joukko-kokouksiksi, taistelussa työttömyyttä vastaan. Tähän mennessä poliisit eivät ole olleet halukkaita ryhtymään tällaisten kokousten hajoittamiseen, eivätkä myöskään helpolla ryhdy raahaamaan huonekaluja toista kertaa kadulle.

"Meidän toimintamme on niin menestyksellistä, että eräskin emäntä kysyi lupaa meiltä, että milloin hän voisi häätää työttömän työläisen pois talostaan", lausui George Kistalsky, työttömien neuvoston edustajana.

Tuhoisat tulvat Espanjassa

TARRAGON, Espanja, lokak. 21. — Neljätoista henkilöä tiedetään kuolleen ja enemmän kuin 20 on kadoksissa ja heidänkin uskotaan hukkuneen viime lauantaisen sateen aiheuttamassa Francoli-joen tulvassa. Seitsemän uutta kuolemantapausta ilmoitettiin tänään ja viisi ruumista löydettiin Pinedan rannikolta aikasemmin.

Tulva hukutti kaksi naista Solbellassa, eikä heidän ruumiitaan ole löydetty. Tulvan tuottama tuho karjalle, rakennuksille ja muulle omaisuudelle nousee miljooniin pesedoihin. Rautatiellikenne on keskeytynyt. Ympäristön kaupungeista lähetetään avustusta hädänalaisille asukkaille.

Kolme kalastaja hukkunut

BRIDGEPORT, Conn., lokak. 20. — Kuudentoista jalan pituinen tasapohjainen vene kaatui Long Islandin lahdessa, kahden mailin päässä Penfieldin Reefistä, heittäen neljä kalastamassa ollutta miestä veteen. Kolme miestä uskotaan hukkuneen.

Uusi kulta-alue ei ole avoinna valtauksille

TORONTO, lokak. 19. — Thomas Gibson, Ontarion kaivosasioiden apulaisministeri on ilmoitanut, että Fort Matachewanin alue, mihin ensimäinen huomatuimpi kultakuume sitten Red Laken löydön, on houkutellut kullanetsijöitä, on hallituksen aluetta, missä kaikenlainen kaivostöiden aloittaminen on kielletty.

Mr. Gibson on ilmoittanut, että hallitusviranomaisten taholta ei tulla ryhtymään mihinkään toimenpiteisiin, ennenkuin H. C. Richaby, Ontarion kaivosjaoston geologisti, joka vietiin lentokoneella alueelle, on palannut sieltä takaisin.

Löytö ilmoitetaan tehdyn alueella, mihin aikaisemmin ei ole kiinnitetty mitään huomiota. Maanmittarin arvellaan aikoinaan asettaneen mittauskoneensa juuri malmisuonen päälle aluetta tarkastaessaan. Lukuunottamatta tätä pientä aluetta, missä löytö tehtiin, kaikki muu maa on joskus aikaisemmin vallattu. Mutta koska hallituksen metsäalueella ei ole sallittu toimitettavan aseraustöitä ja koska metsäyhtiöt ovat hakanneet metsät aluella nilden valtaamisen jälkeen, odotetaan lähiaikoina nostettavan useampia oikeusjuttuja.

BRASILIAN KAPINALLISET HÄVIÖLLÄ — AMERIKALAISIA SOTALAIVOJA BRASILIAN VESILLÄ

VIIMEISET TIEDOT KERTOVAT HALLITUKSEN JOUKKOJEN PÄÄSSEEN VOITOLLE USEILLA RINTAMAOSUUKSILLA

ITARARE, Brasilia, lokak. 19. — Huolimatta niistä kapinallisten uutislähteitten levittämistä vastakkaisista tiedoista, selostavat hallituksen tiedonantolähteet, että liittohallituksen joukot ovat lyöneet kapinallisten offensiivin useilla rintamaosilla, m.m. täällä äskeiset kiihkeät taistelut päättyen hallituksen joukkojen voittoon useitten satojen sotavankien joutuessa hallituksen voimille. Hallituksen eteläisten joukkojen esikunta, joka sijaitsee täällä selostaa kautta koko rintaman kapinallisten saaneen ankaria iskuja, joskaan eivät ole joutuneet peräänty mään nykyisistä asemistaan kaikkialla. Kuitenkin suurimmalta osalta rintamaa ovat hallituksen joukot edenneet, hallituksen offensiivin alkaessa nyt päästä alkuun, uusien reservivoimain y.m. päästessä taistelulinjoille. Edelleen Minaes Geraesin valtiossa ovat hallituksen joukot edenneet, vallaten mm. Acerburgon kaupungin, joka on yksi tärkeimmistä keskuksista.

Amerikalaisia ristelijöitä lähetetään Brasilian vesille

WASHINGTON, lokak. 19. — Valtiovirastosta tänään tiedotetaan, että Yhdysvaltain hallitus tulee lähettämään sotalaivojaan Brasilian vesille, muka suojelemaan sikäläisiä amerikalaisia, valmentautuen heidän evakuoimisecnsa jne. Tosiasia on kuitenkin se, että amerikalaisten ristelijäin lähettäminen on osana amerikalaisen imperialismin valmentautumisesta turvaamaan ristoetujaan Brasiliassa, samoinkuin Britannian imperialisti on jo lähettänyt sotalaivojaan Brasiliaan. Tähän mennessä selostetaan risteilijä "Pensacolan" saaneen määräyksen purjehtia brasilialaisille vesille.

On merkille pantavaa, että tämä risteilijäin lähettämismääräys annetaan samoihin aikoihin kuin brasilialaisten kapinallisten asema on heikkenemässä. Amerikan rahamiesten tuntiessa omien etujensa tulevan loukatuksi brittiläismyötelsen hallituksen vahvistaessa asemaansa.

Kapinalliset hyökkäävät Bahiaa vastaan pohjoisessa

PORTO ALEGRE, Rio Dande do Sul, Brasilia, lokak. 19. — Kapinalliset voimat pohjoisessa ovat keskittämässä yrityksensä Bahian valtaamiseksi, joka on tärkeä satamakaupunki ja keskuspiste pohjoisessa Brasiliassa. Hallituksen voimat ovat kuitenkin perin voimakkaat, ja ovat ne värmoja kapinallisen hyökkäyksen epäonnistumisesta.

Bahiassa selostetaan olevan kapinallisia aineksia ja yleensä amerikalaisia vastaan perin katkeroitunut mieliala. Erään amerikalaisen yhtiön kontrolloimia raitiotievaunuja vastaan on tehty useita hyökkäyksiä, ikkunoita särjetty jne. Bahian satamassa edelleenkin on brittiläinen risteilijä "Delhi", muka valmiina evakuoimaan brittiläiset alamaiset.

VALKORYSSÄIN ROISTONTYÖT JATKUVAT KIINAN–NEUVOSTOLIITON RAJOILLA

MANDSHURIALAISET VIRANOMAISET VAKUUTTAVAT TEKEVÄNSÄ KAIKKENSA NÄITTEN TUKAHDUTTAMISEKSI

MOSKOVA, lokak. 19. — Mukdenin hallituksen taholta esitettiin Neuvostoliiton ulkoasiain komisariaatille tänään nootti, jossa vakuutettiin, että mandshurialaiset viranomaiset tulevat tekemään kaikkensa ehkäistäkseen valkoryssien roivoittyöt Kiinan—Neuvostoliiton rajamailla, näitten sekalaisten ainesten tehdessä hyökkäyksiään Neuvostoliiton puolelle.

Kiinan pohjoisen komennon lähettämä nootti mainitsi lukuisista tällaisista roivioretkistä, osottaen vastavallankumouksellisten valkoryssien olevan näitten takana.

Samanen nootti kosketteli Neuvostoliiton ja Kiinan diplomaattisiin suhteisiin, vakuuttaen, että pohjoinen Mukdenin hallitus on valmis hyväksymään viime joulukuulla laaditun Khabarovskin pöytäkirjan, jonka mukaan Kiinan itäinen rautatie saatetaan Neuvostoliiton kontrollin alle y.m. Nankingin hallituksen toimesta on kieltäydytty tunnustamasta tämän sopimuksen pätevyyttä, joten pohjoinen militaristiryhmä on rientämässä lähentämään suhteitaan Neuvostoliittoon tämän kautta.

Brittiläinen poliisikapula heiluu Intiassa

BOMBAY, lokak. 20. — Viisitoista henkilöä haavottui, kolme vaarallisesti, kun poliisit hyökkäsivät tänään mielenosoituksellisten joukkoon Chaupatissa, hajoittaen kansallisten järjestämän mielenosoituksen. Kaikki mielenosoituskokoukset on viranomaisten taholta kielletty, vaan kun mielenosoituksellliset eivät heti totelleet poliisejä, käyttivät nämä kapuloitaan armottomasti. Kahakan yhteydessä toimitettiin myöskin useita vangitsemisia.

Satoja ihmisiä palanut tulipalossa Kiinassa

CANTON, Kiina, lokak. 21. — Kuusisataa ja viisikymmentä ihmistä ilmoitetaan palanen kuoliaaksi tulipalossa, mikä hävitti teehuonealueen Wuchowissa, länsi-Kwantungissa.

Sähkö on sellaista

DECATUR, Lnd., lokak. 20. — Kun Ivan Baber, 26 v. ajoi autonsa kaupungin sähkövalopylvääseen, meni hän lähellä olevaan ravintolaan ja pyysi 26-vuotiaan Hitchcockin auttamaan auton työntämisessä takaisin kadulle. Muutaman minuutin kuluttua löydettiin molemmat miehet kuolleena, 2200 voltin sähkövirran tappamina, sillä auton vieteri oli joutunut sähkövirran kanssa kosketuksiin.

C.P.R. tekee muutoksia junien kulussa lännellä

VANCOUVER, lokak. 20. — C.P.R:n yleisliikkeenhoitaja on ilmoittanut, että seuraavien kuukausien aikana tullaan panemaan käytäntöön suuria muutoksia yhtiön lännellä kulkevien junien kulussa.

Veturit tulevat vetämään junia useampien divisioonien matkan, eikä kuten tähän asti, ainoastaan yhden divisioonan matkan. Tämä säästää aikaa joten matkustajajunat voivat kulkea nopeampaan ja yhtiön uudet, voimakkaammat veturit, joita ei ole vielä kyllin paljon, tulevat vetämään junia noin 1,200 mailin matkan, sensijaan, että ne tähän asti ovat vetäneet ainoastaan 125 mailin pituisen matkan.

Räjähdys öljy-lotjalla

Surmasi kaksi: neljä haavottui vaikeasti

TROY, N. Y., lokak. 20. — Kaksi miestä surmautui, kolme on kadoksissa ja neljä muuta sai pahoja palohaavoja tänään seuraksena gasoliniräjähdyksestä, mikä tapahtui Hudson-joella kulkevassa öljylotjassa. Räjähdys tuhosi lotjan sekä kaksi venettä ja sen uskotaan aiheutuneen varomattomasti heitetystä tulitikusta tai savukkeesta.

Räjähdys, mikä tapahtui vähän jälkeen klo 10 aamulla kanavan lotja-asemalla, oli hirvittävän voimakas. Rakennukset tärisivät Troyssa ja satoja ikkunoita särkyi. Aluksen kapteeni komensi heti räjähdyksen tapahduttua miehistön hyppäämään jokeen, minkä he tekivätkin ja kadoksissa olevien uskotaan olevan pelastettujen joukossa.

TYÖTTÖMÄT LIIKEHTIVÄT VALTAVALLA TAVALLA PORT ARTHURISSA

TUHATLUKUINEN TYÖTTÖMÄIN JOUKKO MARSSI KAUPUNGINTALOLLE — KAKSI VANGITTU

PORT ARTHUR, Ont., lokak. 20. — (Sähkösanomatieto Vapaudelle.) — Tuhannen työtöntä työläistä osallistui tänään mielenosotuskuikuksiin Port Arthurin kaupunginta lolle. Heti kun kulkue pääsi määräpaikkaan vangitsi poliisi toverit Frank Brucen ja John Careyn, heidän joutuessaan syytteeseen kulkueen muodostamisesta ilman asianmukaista lupaa. Poliisi uhkauksillaan koetti saada mielenosottajia hajaantumaan, vaan nämä eivät siitä tehneet vaan toimeenpanivat joukkokokouksen kadulla kunnallisten virastojen edustalla, osottaen väkijoukolle miksi kaksi militanttista työläistä taas pidätettiin. Väkijoukko hajaantui laulettuaan useita työväen taistelulauluja.

Bruce ja Carey vapautettiin myöhemmin ilman takausta, mutta joutuvat vastaamaan oikeudessa heitä vastaan nostettuun syytteeseen.

Hätäaputöiden järjestelyssä ei kiirehditä

TORONTO, lokak. 20. — Ontarion hallituksen työttömyysavustuskomitean sihteeri Ellis on tiedonantojen mukaan vahvistanut ilmoituksen, että hallitus tulee käyttämään $80,000 metsävalkeiden vastustamistöihin pohjois-Ontarion alueella. Hän samalla on selostanut, että hallitus tulee kaiken kaikkiaan käyttämään $1,000,000 hätäaputöihin sekä muihin tarkoituksiin tällä alueella.

Mr. Ellis ei ole kuitenkaan tarkemmin selostanut mihin tarkoituksiin ja minkälaisiin töihin tätä rahaa tullaan käyttämään. Nyt on kuitenkin talvi jo saapunut näiden lupausten täyttämistä odoteltaessa, eikä vieläkään ole mitään muuta tarjottavana kuin "lupauksia", sillä välin kun työttömät työläiset saavat kärsiä vilua ja nälkää.

Kolmas osa vehnäsadosta lumen alla

SASKATOON, Sask., lokak. 20. — Canadan yhdistyneiden farmarien Saskatchewanin osaston presidentti George Williams on selostanut yhden kolmannen osan maakunnan vehnäsadosta olevan puimattomana lumen alla. Hän selosti samanlaisen tilanteen vallitsevan myöskin Albertassa. Tilanne on niin vakava, että Williams on sähköttänyt Manitoban ja Albertan farmareiden yhdistyksille, pyytäen näitä lähettämään edustajansa konferenssiin.

Asiantuntijat Saskatchewanin yliopistossa ovat sitä mieltä, että lumen alla olevaa viljaa ei voidakaan enään puida.

Vientikauppa länsi-Ontariossa kohonnut

FORT WILLIAM, lokak. 20. — Jesse B. Jackson, täällä oleva Yhdysvaltain konsuli, on ilmoittanut, että viennit Fort Williamin ja Port Arthurin alueelta Yhdysvaltoihin ovat tämän vuoden yhdeksän ensimäisen kuukauden aikana nousseet 9 miljoonaan dollariin, eli lähes 80 prosenttiin vienneistä vastaavana aikana viime vuonna. Viennit muodostuivat suurimmaksi osaksi sanomalehtipaperista, massasta, paperipuista sekä muista puutavaratuotteista.

Canada vaatii postimaksujen alentamista Brittiläisessä valtakunnassa

LONTOO, lokak. 20. — Canada esittää pennin postimaksun voimaansaattamista kautta brittiläisen valtakunnan. Canadan puolesta pitäisi esitetyn konferenssin tiedonantokomitealle ehdotus, että pennin postimaksu otetaan käytäntöön joka paikassa brittiläisessä valtakunnassa, samoin yhtäläinen ilmapostimaksu ja että postipakettimaksut alennettaisiin kautta brittiläisen valtakunnan.

Canadassa on nyt voimassa pennin postimaksu Canadasta kaikkiin brittiläisen valtakunnan eri osiin meneville kirjeille, mutta toiset valtakunnan osat eivät ole liittyneet tähän. Postimaksu Canadasta Suurbritanniaan meneville kirjeille on kaksi senttiä, vaan Britanniasta Canadaan tulevista kirjeistä peritään kolme senttiä.

Siirtolaisvirkailijoilla probleemi ratkaistavana

ST. ALBANS, Vermont, lokak. 20. — Yleissiirtolaisvirkailija J. A. Trudell on selostanut, että Yhdysvaltain siirtolaisvirkailijoilla on edessään uusi, Canadan työttömyystilanteesta aiheutuva probleemi. Hän selostaa, että ulkomaalaiset kävelevät Yhdysvaltain rajan yli ja vaativat, että heidät vangitaan. Siirtolaislakien mukaan heidät on karkoitettava siihen maahan, mistä he ovat tulleet Canadaan ja Yhdysvaltain hallituksen on maksettava matkakustannukset.

Kulta virtaa Yhdysvaltoihin

NEW YORK, lokak. — Asiettäiset tiedot kertovat, että 14 milj. dollaria kultaa on joko matkalla New Yorkiin tai lähtee aivan pian ja samalla saapui myöskin tieto, että 15 milj. dollarin lähetys on lähtenyt Rio de Janeirosta, Argentinan hallitus valmistelee myöskin 12 milj. dollarin kultalähetyksen lähettämistä hiukan myöhemmin rahansa arvon vakiinnuttamiseksi. Näin ollen New Yorkin markkinoille saapuu tämän syksyn aikana vähintäin 41 milj. dollaria kultaa.

Saksalaiset nopeistuttavat liikennevälineitä

BERLIN, lokak. 19. — Zeppelinin mallinen rautatievaunu, varustettuna 600 hv. ilmalaivan moottorilla ja propellilla, oli kokeiltavana 25 mailin pituisella rautatiematkalla lähellä Hanoveria.

Vaunu, missä oli 25 matkustajaa, pystyi saavuttamaan 95 mailin tuntinopeuden kahdessa minuutissa vaunun liikkeelle lähtemisen jälkeen.

Sitten on tämän mallisilla koneilla kokeiltu laajemmin, niitä aijotaan ottaa käytäntöön pikamatkustusta varten tavallisilla rautatielinjoilla.

Neuvostoliiton nootti valko-Suomelle

Julkaisemme tässä Neuvostoliiton ulkoasiain kansankomissarin, toveri Litvinovin nootin, joka syyskuun 28 p:nä jätettiin Suomen Moskovassa olevalle edustajalle, Pontus Artille, niiden uudistuvien rajarikkomusten johdosta, joita Suomen fascistit olivat tehneet. Noottia ei ole Suomen fascistit uskaltaneet julkaista lehdissään. Nootti kuuluu:

Herra ministeri!

Neuvostohallitus ei voinut aivuuttaa systemaattisia rajarauhan rikkomistapauksia, jotka ilmenivät Suomen kansalaisten väkivaltaisina yliheittämisinä Neuvostoliiton alueelle, — rippumatta näiden yliheittojen syistä, — ja katsoi tarpeelliseksi julkilausua tästä protestinsa Suomen hallitukselle. Esittäessään protestinsa toivoi neuvostohallitus, että Suomen hallitus ottaisi huomioon koko rajalla syntyneen tilanteen suvaitsemattomuuden, joka muodosti uhkan molempien maiden ystävällisille naapurisuhteille, ja ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin niin väkivaltaisiin yliheittoihin syyllisten rankaisemiseksi kuin myöskin samantapaisten yliheittojen toistumisen ehkäisemiseksi tulevaisuudessa.

Valitettavasti neuvostohallituksen on merkittävä, että Suomen hallituksen vastaus on täysin epätyydyttävä ja että tämä vastaus ei anna takeita siitä, että Suomen hallitus todella haluaisi turvata rauhallisen tilanteen rajalla. Tätä todistaa täysin se seikka, että vielä senkin jälkeen, kun Neuvostoliiton valtuutettu jätti Suomen hallitukselle nootin heinäkuun 16 p:nä — tapahtui uusia rajarauhan rikkomisia. Niinpä esim. elok. 6 p:nä osoittautuivat väkivalloin rajan yli heitetyiksi seuraavat toverit: Vartiainen, Knuutinen, Mod. Tossavainen, Honkanen, heidän joukossaan on kunnanvaltuuston puheenjohtaja ja hänen apulaisensa. Tämä uusi yliheitto, samoinkuin toisetkin yliheitot, joita oli jo lueteltu heinäkuun 16 päivän nootissa, ovat kiistämättömiä todiseikkoja, eikä niitä voida missään tapauksessa kieltää.

Suomen nootissa syysk. 16 päivältä, sen jälkeen kun siinä täysin yritetään kieltää yliheittojen todenperäisyys, pyritään puolustamaan rajarauhan rikkomista "laajalla isänmaallisella kansanliikkeellä Suomessa". Tämä puolustus jo itsessään on Suomen hallituksen taholta niiden seikkojen vahvistamista, joita se samassa nootissa yrittää kieltää. Tosiaankin, Suomen hallituksella ei olisi ollut syytä vedota "isänmaalliseen liikkeeseen", jos se todella ei olisi sallinut tapahtua sitä, mikä aiheutti neuvostohallituksen vastalauseen. Vetoamalla isänmaalliseen liikkeeseen Suomen hallitus nähtävästi halusi sanoa, että mainitun liikkeen seurauksena ovat olleet moiset laittomat toimenpiteet ja väkivalta niihin Suomen kansalaisiin nähden, joista Suomen hallitus ei muuten selviytynyt ja että näiden tällaisten toimenpiteitten joukkoon kuului myöskin kansalaisten laiton yliheittäminen Sosialistisen Neuvostotasavaltojen Liiton alueelle. Neuvostohallitus on kyllä suomalaisen ja ulkomaalaisen lehdistön kautta tutustunut niihin pidättämisiin, pakoituksiin kieltäytyä yhteiskunnallisista ja vaalien kautta annetuista tehtävistä, Suomen kansalaisten kuljetuksiin ja pieksämisiin, joiden uhriksi on joutunut myöskin kunnanvaltuustojen jäseniä ja Suomen korkeimman lakialaativat elimen, — eduskunnan jäseniä ja joita väkivalantekoja suorittavat Suomessa yksityiset järjestöt ja henkilöt, sen liik-

(Jatkoa 3:lla sivulla)

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The paper is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ja palstatunma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoreilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 5c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistoväreyltä. — Mainitaan tiedot ja osoitilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttaurien on, vaadittaessa, ilmoitettava ilmotuksiinsa etukäteen.

TILAUSHINNAT:
3 kk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $.175 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

vastuunotoja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos että milloin tahansa saa vastausta asiamiiseen kirjeesenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan personalisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Canadan KP:n Poliittisen Komitean kirje Saskatoonin maatalouskonferenssille

Hyvät toverit!

Kun Poliittinen Komitea päätti kutsua koolle Puolueen maatalouskonferenssin, kannusti sitä siihen käsitys, että Canadan sorrettujen farmarien keskuudessa on välttämätöntä alottaa militanttinen joukkotoiminta.

Ennen kaikkea on tarpeellista osottaa, että Puolueen vanha johto, ennen kuudetta kansalliskonventsionia, omasi maatalouskysymykseen nähden täydelleen opportunistisen katsantokannan, ja se vähäinen huomio mikä maatalouskysymykselle annettiin, perustui tykkänään epäleniniläiselle käsitykselle, että farmarit eivät ole jakautuneet vastakkaisiin ryhmiin, vaan että heidät kaikki saatetaan yhdistää yhdessä vastustamaan kapitalismia.

Viime vuoden kuluessa on Puolue lainannut enempi huomiota maatalouskysymykselle. Tämä on havaittavissa ensimäisistä, Puolueen kuudennelle konventsionille esitetyistä maatalousteseistä, jotka olivat perin puutteelliset useassa suhteessa, ja *Workerissa* äskettäin julkaistusta Puolueen maatalousohjelman luonnoksesta, joka tullaan käsittelemään Puolueen tulevassa plenumissa. Lisäksi on koetettu saada, tosin huonolla menestyksellä toistaiseksi, maatalouskomissioni toimintaan, ja lännen farmarien keskuuteen on lähetetty organiseeraajia. Puolueen ahtaitten raha-asiain takia ei *Furrow*-lehti ole saanut semmoista kannatusta ja huomiota Puolueen keskukselta kuin mitä sen tulisi saada, mutta puoluejohto on kuitenkin tämänkin asian ottanut nyt vakavammalta kannalta kuin milloinkaan ennen.

Tämän kirjeen tarkotuksena ei ole käsitellä kovin syvästi maatalouskysymyksen teoreettista puolta. Teoreettista puolta käsitellään perinpohjin maatalousohjelman luonnoksessa. Tämä kirje rajottuu konkreettisiin ehdotuksiin vasemmistofarmarien mobilisoimiseksi aktiiviseen luokkataisteluun.

Vallitseva maatalouspula

Canadan nykyinen maatalouspula on osa Canadan kapitalismin yleisestä pulasta, ja on se välittömässä yhteydessä koko maailmaa käsittävän, yhtä kärjistyvän ja suurentuvan maatalouspulan kanssa. Kaikkien farmituotteitten hintain nopea alentuminen, kapitalistinen ylituotanto, joka koskee ankarasti maatalouteen, maatalouden nopea mekanisoiminen ja mekaanisen voiman käytäntöön ottamisen lisääntyminen farmausmetodeissa, ovat vallitsevan pulan liikkeelle panevia voimia, joka pula luo pohjan köyhien farmarijoukkojen radikalisoitumiselle. Suurimmalle osalle farmareista tietää tämä maatalouden nopea kehitys mittaamatonta kurjuutta ja köyhyyttä. Köyhä farmari, joka ei kykene kulkemaan pulan aaltojen mukana, joutuu entistä raskaamman velan alaiseksi. Finanssipääoman painostus tulee yhä sietämättömämmäksi. Suurimmalle osalle farmareista ovat tuotantokustannukset korkeammat niitä hintoja, jotka he saavat tuotteistaan. Farmarien tilannetta pahentaa teollisuusmonopolit, jotka perivät satumaisia liikevoittoja köyhien farmarien elintason kustannuksella. Samalla kun kapitalistisen maatalouden suunta kulkee kohti suurfarmausta, niin samalla kertaa on totta, että maatalouspula kaartelee useimmissa tapauksissa juuri yksityisen farmin ympärillä, ja juuri yksityinen farmari joutuu pulasta kärsimään. He joutuvat menettämään omaisuutensa nälkiintymisen kautta; heidän elintasonsa tulee laskemaan siinä mittakaavassa, että he, yhdessä tehtaiden työläisten kanssa, joutuvat todella kantamaan pulan seuraukset.

Vallitsevaa pulaa tulee meidän Puolueemme käyttää hyväkseen mitä laajimmassa mittakaavassa. Toimettomana pysyminen niihin mahdollisuuksiin nähden, joita nykyinen aika tarjoaa vallankumouksellisen työn suorittamiselle, olisi samaa kuin vallankumouksellisten periaatteidemme kieltäminen ja sosialifascismin tasoon vajoaminen. Vallitseva kapitalistinen maatalouspula, joka johtaa maalaisraatajat joukkokurjuuteen, nälkiintymiseen ja omaisuutensa menettämiseen, tulee herättämään taistelun ja vastustuksen henkeä heidän keskuudessaan. Mutta tämä radikalisoituminen jää sokeaksi, keskeneräiseksi, ilman meidän Puolueemme aktiivista johtoa, joka on ainoa köyhäin farmarien todellinen johtaja ja joka yhdistää farmarit sekä tehtaissa ja kaivoksissa työskentelevät proletaarit yhteiseen taistelurintamaan.

Puolueen maatalousohjelman luonnos

On tarpeellista perinpohjin selvittää maatalouskysymys leninistiseltä katsantokannalta maataloudessa toimiville tovereillemme, ja siitä Puolueellemme johtuvat tehtävät. Tämän takia katsoi Poliittinen Komitea parhaaksi pitää ensiksi Puolueen maatalouskonferenssin, vaikka se aiheuttaakin vähä lisäkustannuksia, ja sen jälkeen ryhtyä järjestämään farmarijoukkojen laajaa ja perin kipeästi tarvittavaa joukkoliikettä. Periaatteellinen selvyys voidaan suurin piirtein saavuttaa Puolueen maatalousohjelman luonnoksen huolellisesta käsittelystä, joka luonnos on alistettu Puolueen hyväksyttäväksi. Vaikka Puolue ei vielä olekaan virallisesti hyväksynyt tätä ohjelmaluonnosta, tulee se kuitenkin olemaan johtolankana konferenssin keskusteluille. Poliittinen Komitea pyytää konferenssin käsittelemään tätä ohjelmaluonnosta mahdollisemman laajasti ja käsittelynsä perusteella esittämään siihen tehtäväksi tarpeellisia lisäyksiä ja muutoksia.

Puolueen virheet maatalouskysymyksessä

Toimintamme menestyksen ennakkoehtona on tehdä lyhyt katsaus huomattavimpiin menneisyydessä tehtyihin virheihin. Puolueen menettelytapojen, ja useain yksityisten toverien mielipiteitten, tunnusmerkillisenä piirteenä maatalouskysymykseen nähden on ollut epäselvyys. Tämä epäselvyys johtui siitä, että käsitettiin väärin farmarien vallankumouksellinen voima ja heidän suhteensa vallankumoukselliseen työväenluokkaan. Tästä epäselvyydestä johtui useita oikeistovirheitä, joista kuvastui farmareihin syvälle juurtuneet pikkuporvarilliset ennakkoluulot ja heidän kantansa pikku tuottajana. Tämmöisen psykologian painostuksella antoivat monet toverimme periksi, josta useasti oli seurauksena väärän kannan ottaminen.

Tästä on yhtenä esimerkkinä Puolueen tunnetuksi tekemisen väheksyminen muka sillä perusteella, että Kommunistinen Puolue ei voi suoranaisesti Kommunistisena Puolueena lähentyä farmareita. (Tätä lujitti vielä se tosiseikka, että Puolue ei ollut milloinkaan lähentynyt farmareita taistelukehotuksella.) Moinen kanta on ehdottomasti virheellinen ja on se voitettava. Vaikka emme mitenkään kiellä köyhien farmareitten vasemmistolaisten joukkojärjestöjen ehdotonta ja polttavaa tarvetta, olisi kuitenkin opportunisuuden huippu pyrkiä peittämään Puolueen kasvoja, pyrkiä salaamaan Puolueen olemassaoloa ja johtavaa asemaa farmareilta. Päinvastoin tulee meidän osottaa, että Puolue on sekä proletaarien että köyhäin farmarien poliittinen johtaja, joka ainoastaan pystyy johtamaan työläiset ja köyhät farmarit vallankumouksellisen hallituksen perustamiseen.

Vasemmistotyössä ei ole perustettu mitään todellisia farmarien vasemmistolaisia joukkojärjestöjä. Vasemmistotyön johtavana periaatteena on näihin saakka ollut se, että on kehotettu vasemmistofarmarien perustamaan hyvin löysillä perusteilla olevia "valistus"-ryhmiä, joiden on pitänyt muodostaa oman blokkinsa porvarillisten farmarijärjestöjen konventsioneissa ja perustettu myös sitä varten, että ei lainkaan agitatiota köyhempäin farmarikerrosten välittömäin tarpeiden perusteella. Näin ollen on nykyinen farmarien valistusliitto hatara järjestö, jolla on jonkun verran yhteyksiä kirjeenvaihdon y.m. avulla ja joka pitää kokouksiaan porvarillisten farmarijärjestöjen konventsionien häntäpäässä, mutta ei konkreettisesti johda köyhiä farmareita eikä julkaise mitään taistelukehotuksia. Nyt on aika ryhtyä johtamaan vasemmistotyötä tykkänään porvarillisista farmarijärjestöistä riippumatta ja vasemmistolaisten on julkisesti otettava taisteluitten johto käsiinsä. Vallitseva pula ja teräväin taisteluitten perspektiivi tekee tämän aivan välttämättömäksi.

Mainitunlainen suhtautuminen on myös kuvastunut *Furrow*-lehden palstoilta. Samalla kun lehti on voittanut, pitkäaikaisista vastoinkäymisistä huolimatta, itselleen jalansijaa satojen farmarien keskuudessa, niin samalla kuvastuu siitä myös nykyisen vasemmistoliikkeen hataruus. Lehti ei vielä ole taisteluitten johtajana, agitaattorina ja järjestäjänä. Vasemmistotyössä tehtävän muutoksen kera on myös saatava muutos aikaan *Furrow*-lehden sisällössä ja politiikassa.

Puolueen maatalouskonferenssin välittömät tehtävät

Tämän hetken tärkeimpänä tehtävänä on saada sorretut farmarit alottamaan sarjan taisteluita nälkää ja kurjuutta vastaan, taisteluita, jotka tulevat keskittymään köyhäin farmarien välittömiin, luokkatarpeita vastaaviin vaatimuksiin, ja joiden käynti tulee paljastamaan finanssipääoman köyhäin farmarien vihollisena ja rikkaitten farmarien liittolaiseksi. On täysi syy uskoa, että kehotus taisteluun saa osakseen suurta vastakaikua farmarien taholta. Häädöt, takavarikoimiset, puolittain nälänhätä, pakkomyynnit, y.m., tulevat ehdottomasti lisääntymään tulevan talven aikana. Kokonaisia piirikuntia tulee joutumaan epätoivoiseen asemaan. Köyhien farmarien taisteluskurssissa tulee epäilemättä tapahtumaan terävää nousua, joka johtaa, ellei Puolueemme sitä johda ja organisoi vasemmistoliikkeen kautta, keskenaikaiseen ja edesvastuuttomaan toimintaan.

Poliittinen Komitea velvottaa Puolueen maatalouskonferenssin kutsumaan koolle laajan vasemmistolaiskonferenssin niin pian kuin mahdollista. Puolueen maatalouskonferenssi määrätköön viimemainitun pitämisajan, koska se voi sen parhaiten tehdä. Vasemmistokonferenssin perustana käytettäköön niitä aineksia, joiden kanssa meillä on yhteyttä *Furrow*-lehden ja farmarien valistusliiton kautta. Vasemmistokonferenssin tukemiseksi ja tunnetuksi tekemiseksi on pantava liikkeelle mahdollisimman monta organisaattoria. *Furrow*-lehden on julkaistava erikoisnumero vasemmistokonferenssin koolle kutsumiseksi, mikä pitäisi tapahtua farmarien valistusliiton nimissä. Kaikki keinot on käytettävä innostuksen herättämiseksi konferenssiin nähden ja sen tarkotus on suorasti julkilausuttava konferenssikutsussa, nimittäin, laajan köyhäin farmarien joukkoliikkeen järjestäminen militanttiseen taisteluun maatalouspulaa ja sen seurauksia vastaan sekä välittömän avun hankkimiseksi heidän nykyiseen asemaansa, yhtenäisyyden aikaansaamiseksi farmarien ja työläisten vasemmistoliikkeiden kesken, sekä hallitusten ja niitten tukijain, taantumuksellisten farmarijärjestöjen, vastustamiseksi. On selvästi osotettava, että kysymyksessä ei ole minkään uuden farmaripuolueen perustaminen, joka pyrkisi enemmistöksi parlamentissa, vaan köyhien farmarien taistelujärjestön, jonka toiminta tulee kohdistumaan parlamentaarisia reformisteja ja sosialifascisteja vastaan, jotka käyttävät farmareita hyväkseen omia yksilöllisiä päämääriä tavotellessaan. Tätä kohtaa on erikoisesti alleviivattava, koska semmoinen mielipide on varmaankin laajalle levinnyt, että suunnittelun alainen vasemmistojärjestö on "uusi puolue".

Konferenssikutsulle on kaikin keinoin koetettava saada taantumuksellisten farmarijärjestöjen osastojen kannatus ja niistä edustajia konferenssiin. Osanottoa saatetaan laajentaa mahdollisesti organisoitavia piirikonferensseja käsittäväksi semmoisissa paikoissa kuten esim. Canoran piirissä, tai joita piirikonferensseja meidän organisaattorimme järjestävät.

Uudella vasemmistoliikkeellä täytyy olla toisenlainen nimi kuin mitä nykyisellä vasemmistoliikkeellä on, nimi, joka osottaa järjestön työn olevan laadultaan enempi agitatoorista kuin valistustyötä. Tätä seikkaa pitäisi käsitellä ja tehdä ratkaisu siitä. Puolueen maatalouskonferenssissa. Vasemmistojärjestön perusteena täytyy olla paikalliset *toiminnan komiteat*, samanlaiset kuin mitä Yhdysvalloissa on järjestetty. Niillä täytyy olla keskitetty johto, joka on meidän Puolueemme vaikutusvallan ja kontrollin alainen Puolueemme fraktioitten toiminnan kautta.

Poliittinen Komitea käsittää hyvin tämän suuremmoisen tehtävän toteuttamiseen sisäityvät vaikeudet, ja lupaa koko Puolueen ja sille sympaattisten joukkojärjestöjen avun tehtävän edesauttamiselle, käsittäen että sen toteuttaminen on koko Puolueen tehtävä. Samalla kertaa on toverien käytettävä kaikki mahdolliset keinot ja kaiken energiansa saadakseen tämän joukkojen puoleen kääntymisen niin ratkaisevaksi ja menestykselliseksi kuin mahdollista, käyttämällä hyväkseen kaikkia mahdollisuuksia liikkeen tunnetuksi tekemiseksi.

Välittömät vaatimukset

Koko vasemmistokonferenssin työ ja järjestö tulee keskittymään välittömiä vaatimuksia koskevain kysymyksien ympärille. Näitten vaatimusten tulee ilmaista köyhien farmarien luokkatarpeet ja varata perus välittömille taisteluille — kokonaisten piirikuntain kieltäytymiselle veronmaksuista, vuokrafarmarien lakoille missä semmoiset ovat mahdollisia, häädön suoraan vastustamiseen naapurien aktiivisella avustuksella, veromyyntien boikottiin, korkojen ja velkain maksusta vapautumiseen j.n.e. Puolueen maatalousohjelman luonnoksessa esitetään kokonainen sarja näitä vaatimuksia, jotka pitäisi käsitellä ja korjata, tarpeen mukaan, Puolueen maatalouskonferenssissa. Puolueen maatalouskonferenssissa.

Poliittinen Komitea ehdottaa, että toisia vaatimuksia, kuten esim. koulukysymys, liitettäisiin näihin vaatimuksiin. Olisi osotettava koulujen tarpeellisuus silloin, kun niitä suljetaan suuressa mittakaavassa farmarien köyhyyden ja koululaverojen maksukyvyttömyyden takia. Koko verotuskysymys ja velkojen maksun helpottaminen on konkretisoitava semmoiseksi, että jokainen farmari käsittää niiden vastaavan hänen välittömiä ja tärkeimpiä tarpeitaan. Verotuksia, velkoja ja häätöjä koskevat kysymykset ovat tärkeimpiä välikappaleita vasemmistojärjestön järjestämisessä, sillä juuri ne ovat keinoja, joilla finanssipääoma pakkoluovuttaa köyhäin farmien omaisuuden.

Opportunismiin vajoamista on huolellisesti vältettävä. Samalla kun vallankumouksellisten farmarien edustajat voivat esittää näitä vaatimuksia parlamentissakin, ovat ne kuitenkin ennen kaikkea suoran toiminnan keskiöitä finanssipääoman määräyksien vastustamiseksi. Poliittinen Komitea pyytää Puolueen maatalouskonferenssin huolellisesti harkitsemaan näitä vaatimuksia ja keskittämään sarjan semmoisia vaatimuksia, jotka muodostavat sydämen vasemmistokonferenssille ja järjestölle.

Furrow-lehti

Furrow-lehteen nähden, joka on parhain agitatio- ja järjestämisväline köyhille farmareille, teki Poliittinen Komitea äskettäin seuraavanlaisen päätöksen:

1. Että Puolue vetoaa kaikkiin yksikköihinsä, kehottaen itsekunkin pitämään yhden iltaman *Furrow*-lehden hyväksi tulevan marraskuun aikana.
2. Että koetetaan kerätä yksi dollari jokaiselta lehden sympatiseeraajalta, joita on useita satoja.
3. Että *Furrow*-lehden kannatusrenkaita perustetaan kaikille paikkakunnille aromaakunnissa.
4. Että alotetaan voimaperäinen ryntäys määrättyjen eekkerimääräin kylvämiseksi *Furrow*-lehden avustamiseksi.

Kahta viimemainittua kohtaa tulisi käsitellä Puolueen maatalouskonferenssissa. On kuitenkin selvää, että Puolue ei voi yksin ylläpitää tuota lehteä, vaan että sen perustana tulee olla vasemmistoliikkeen. Poliittinen Komitea uskoo, että vasemmistokonferenssi- ja järjestö tulee muodostamaan todellisen pohjan lehdelle. Vasemmistokonferenssissa tulee niinikään käsitellä "*Furrow*-lehden kannatusryhmäin" perustamista ja ehdotetun kylvöalan luovuttamista lehden hyväksi.

Jos lehti tahtoo täyttää tehtävänsä, jos siitä saadaan köyhien farmarien parhain johtaja ja agitaattori, on sen politiikka saatava sopusointuun vasemmistoliikkeen kanssa. Tämän uuden orientseerauksen kautta on myös hankittava lehdelle uusia kannattajia farmijoukoista.

Poliittinen Komitea lupaa kiinnittää enempi huomiota lehteen kuin mitä se on tehnyt tähän saakka. On myönnettävä, että menneisyydessä *Furrow*-lehti ei ole saanut osakseen sitä läheistä kannatusta ja huomiota mikä sille olisi kuulunut, vaan on se ollut muutamien, lehdelle uskollisten tovereitten varassa. Sen huoltaminen täytyy tulla Puolueen todelliseksi velvollisuudeksi.

Vasemmistokonferenssin järjestäminen

Puolueen maatalouskonferenssissa pitäisi valita komitea, joka tulee valvomaan ja organisoimaan vasemmistokonferenssin koolle kutsumisen. Tämän komitean tulisi pitää kokouksensa heti Puolueen konferenssin päätyttyä, valita Saskatoonissa asuvat toverit huolehtimaan vasemmistokonferenssin koolle kutsumisen teknillisistä puolista, huolehtimaan organisaattorien raporteista ja tiedottamaan Puolueelle säännöllisesti konferenssin valmisteluista. Komitea tulee olemaan Poliittisen Komitean suoran valvonnan alaisena, mutta on sen toimittava läheisessä yhteydessä Puolueen seitsemännen ja kahdeksannen piirin toimikuntain kanssa.

Mainitun komitean tehtäviin kuuluu myös vasemmistokonferenssin yksityisseikkain käsitteleminen, kuten päiväjärjestyksen laatiminen, vasemmistojärjestön työsuunnitelman seikkaperäinen määritteleminen, järjestön rakenteen suunnitteleminen j.n.e. Kaikki nämä seikat voidaan suorittaa puoluejärjestön aktiivisella avustuksella.

Puolueen maatalouskonferenssissa on kysymystä organisaattoreista harkittava perinpohjin. Poliittinen Komitea tulee kaikilla keinoilla avustamaan konkreettisesti tämän organisatorisen työn rahastamista.

Vasemmistokonferenssille tullaan antamaan mahdollisimman laajaa julkisuutta kaikissa puoluelehdissä. Sen pitämistä on hyväksi käytettävä mahdollisimman suuressa määrässä. Farmarit on mobilisoitava konferenssia varten ja teollisuustyöläiset saatava käsittämään mikä merkitys tällä konferenssilla on yleensä työläisten liikkeeseen.

Puoluejärjestö

Puolueen seitsemännen ja kahdeksannen piirien toimikuntain on tehtävä kaikkensa saadakseen Puolueen jäsenyyteen kaikki militanttiset farmarit ja perustaakseen puolueyksiköitä kaikkiin tärkeimpiin maatalouskeskuksiin. Puolueessa tällä haavaa jäseninä olevain farmarien luku on aivan riittämätön takaamaan tarpeellisen vaikutusvallan vasemmistoliikkeen johtoon nähden. Ellei puoluejärjestöjä lujiteta uusilla farmarijäsenillä, on olemassa vaara, että vasemmistoliike luisuu pois Puolueen käsistä. Parhaat ainekset on värvättävä Puolueen jäsenyyteen. Vasemmistokonferenssia valmentavain organisaattorien tulee piireissä vieraillessaan koettaa saada niin paljo puolueyhteyksiä kuin suinkin mahdollista.

Farmiseuduilla nykyään toimivien puolueyksikköjen on koetettava jäsenistönsä kautta saada vedetyksi vasemmistoainekset vasemmistojärjestöön.

Vieraskielisten työläisten joukkojärjestöt, kuten Ukrainalainen Järjestö, Suomalainen Järjestö, joilla kummallakin on osastoja lännen farmiseuduilla, tulevat myös tukemaan vasemmistokonferenssia ja niitten farmiosastot lähettämään edustajia sinne. Poliittinen Komitea tulee huolehtimaan siitä, että tämä toteutuu. Ukrainalaisen Järjestön farmiosastot ovat jo tiedottaneet, että ne ovat halukkaita osallistumaan mainituinlaiseen vasemmistokonferenssiin.

Loppulause

Kun Poliittinen Komitea tekee tämän käänteen kohti todellista joukkotyötä köyhäin farmarien keskuudessa, uskoo se täyttävänsä tehtävän, joka kuuluu kommunistiselle puolueelle nykyisessä ajanjaksossa. Se toivoo Saskatooniin kokoontuvain tovereiden käsittävän ne toimintamahdollisuudet, mitkä nykyinen ajanjakso tarjoaa, ja jännittämään jokaisen hermonsa kaikkien voimien mobilisoimiseksi laajan, militanttisen liikkeen aikaansaamiseksi köyhien farmarien keskuudessa, joka liike on alkuosa proletariaatin ja köyhäin farmarien vallankumouksellisen yhtenäisyydelle.

Kommunistisin tervehdyksin

Canadan Kommunistisen Puolueen Poliittinen Komitea

Mainarit! Lakkoutukaa! Taistelkaa! Järjestäytykää!

International Nickel Co. on tehnyt uuden julman hyökkäyksen mainarien elintasoa vastaan. Monien muitten rätsionalisoimistodeittensa jälkeen, jotka kaikki ovat kurjentaneet kaivostyöläisten palkka- ja työehtoja, on Inco nyt jatkanut mainarien työpäivää puolella tunnilla. Tämä on Incon rätsionalisoimistoimien räikein hyökkäys Froodin mainareita ja koko Canadan työväenluokkaa vastaan. Tällä viimeisimmällä hyökkäyksellään tallaavat Incon omistajat, mainarien suurriistäjät, jalkoihinsa kahdeksantuntisen työpäivälain, joka on ollut kaivoksissa voimassa yli viisitoista vuotta ja joka saavutettiin mainarien taisteluitten ja lakkojen kautta.

Mainarit! Mitä on tehtävä Incon viimeisimmän hyökkäyksen torjumiseksi? *Lakkouduttava! Taisteltava! Järjestäydyttävä!*

Viime vuonna kiskoi Inco mainarien hiestä ja verestä 22,235,996 dollaria liikevoittoina. Asiantuntijain lausuntojen mukaan nousevat sen riistovoitot tänä vuonna 60 miljoonaan dollariin. Ja kuitenkaan tämäkään ei vielä tyydytä ahnaita finanssiporhoja. Kaivosmiesten työpäivää on jatkettava. Kaivoslaki on poljettava jalkoihin. Työttömyystilannetta on pahennettava. Tämä on kapitalistista rationalisointia, toverit mainarit.

Mainarit! Kapitalistisen rationalisoinnin julmin hyökkäys nyt tehty teidän rintamaosalle. Miten te vastaatte tähän hyökkäykseen? *Lakkoutumalla! Taistelu! Järjestäytymällä!*

Canadan Kaivostyöläisten Teollisuusliitto kehottaa teitä taistelemaan omainne ja koko työväenluokan etujen puolesta tätä imperialistisen teollisuusporhojen meisintä hyökkäystä vastaan. Liitto kehottaa teitä järjestäytymään järjestyneen mahdin avulla tätä Incon viimeisimmän hyökkäyksen. Se kehottaa teitä tukemaan kaikin voimin lakkoilevia toveriamme Incon herrain hyökkäyksen torjumiseksi ja pidentämiseksi! Taistelkaa! Liittykää Canadan järjestynyt työväki teitä tukemaan!

Amerikan Osuustoimintaliiton fascistinen konventsioni

Ensi viikon alussa kokoontuva Amerikan Osuustoimintaliiton konventsioni kokoontuu verrattain kireän taloudellisen kriisin oloissa, jolloin luokkasuhteet kärkevöityvät ja eri luokkien asenne toiseen luokkaan nähden käy vihamielisemmäksi ja väkivaltaisemmaksikin. Osuustoimintaliikkeen ja varsinkin Keskusosuuskunnan valistusosaston-hoitajan yliloikkari Halosen taholta on ylläpidetty sellaista uskoa, että muualla saattaa olla kriisejä mutta ne ei koske Keskusosuuskuntaan, eikä osuustoimintaväkeen. Tämän perusajatuksen pohjalla joka syntyi ja kehittyi n.s. kapitalismin hyvinvoinnin aikakautena, jolloin se voi lahjoa erinäisiä osuustoimintaliikkeen luokkatiedottomia kerroksia ja sen johtajia, erittäinkin Halosta, kiteentyi haloslainen ploki. Se on sulaantunut warbasselaiseen ja kansainväliseen osuustoimintabyrokratiaan ja käynyt taistelua luokkataistelun kannalla olevia osuuskuntia ja sen jäsenjoukkoja vastaan. Mutta tämä halosen oikeistopyrkimys ja sen kehittyminen sosialifascistiselle asteelle on itsekin romahtanut, sikäli kuin työtätekevien joukkojen, työläisten ja farmarien kannatuksesta on kysymys.

Pulasta koituva työttömyys ja farmarien ostokyvyttömyys on vienyt herratkin pulan kouristuksiin. Olemme saaneet kuulla että Keskusosuuskunnan myynnit ovat huomattavasti laskeneet, jopa ettei niitä ole edes joukoille tiedotettu. Pulakausi vierii pohjattomaan syvennykseensä hirvittävällä voimalla ja vallan odottamattomin keikahduksin. Suurliikkeitten lehdet ennustelevat, että vaalien jälkeen tulee huomattavia hintaromahduksia, mitkä tulevat vaikuttamaan sellaisiin osuuskuntiin, joilla on suuret tavaravarastot, aiheuttaen enempiä hintatappioita.

Näissä oloissa työläisten ja farmarien luokkataisteluun perustuvan osuustoimintaliikkeen täytyy omaksua taisteleva ohjelma. Sitä ei ole antanut Keskusosuuskunta, eikä tullene tässä kokouksessa antamaan, sillä haloslainen johto turvautuu trusteihin ja warbasselaiseen puolueettomuuteen ja taistelee työläisten ja farmarien luokkaetuja vastaan. Osuustoimintaliiton kokous on trustiagenttien ja vakuutusyhiöitten kauppakamari, eikä työläisten ja farmarien taisteleva luokkataistelujärjestö.

Ensi sunnuntaiksi on vasemmistokonventsioni kokoontuvan Amerikan Osuustoimintaliiton puolesta kutsuttu työläisten ja farmareitten kaperusteiseen osuustoimintakeeseen luottavien ja sitä kautavien työläisten ja farmarien teinen neuvottelukokous. Tämän kokouksen tehtävänä on järjestää taistelunkäynti luokkavihollisia taan ja toisaalta voimiemme nisoiminen ja järjestäminen seen taisteluun trustikapitalja sen asiakkaita, haloslaisia taan. Kokouksen on myöskin kastettava tähänastisen vasemtokomiten työtä ja täydennellä parantaa sitä.

Kehoitamme kaikkia luokkataistelijoita osallistumaan luotaisteluun perustuvan osuustonallisen yhtenäisyyden edelleen hittämiseen ja tulemaan Supervasemmistokonferenssiin sunnuna lokakuun 10 päivänä. Vamistolaisten kokous pidetään haalilla Superiorissa kello 10 mulla. — Työmies.

Katkelmia nykyajan elämästä

"Terve mieheen! Täällä kin olet?"

Edesnäni seisoi kaksi nohuonosti puettua miestä. Jahe huomasivat, että minä tävähän hämmästyneeltä nähheidät, enkä osannut kunnolvastata heidän tervehdykiirehtivät he jatkamaan:

"Et taida enää tunteakantä? Vaikka ei se ole ihmOnhan siitä jo useita vuosion viimeksi nähty. Muistakun oltiin samassa työssä Jnin kivikatissa Pohjosessa?"

Minä muistin ja tunsin hTäällä Arthurissa", jatkaväyönä piittaamalla ja aamussa koetettu saada jotavää, ensin Williamin pnyt lopun päivää täällä Arthmutta mitään emme oleneet saamaan suuhumme.syöty sitten kun Winnipegkä on hirveä ja olemme niin väsyneet että emme sy seisomassa. Etkö sinä kia meille jotakin pursSanoin, että minulla eitiäkään taskussani, mutkuitenkin heidän tulemaalähellä olevaan pallorunesitin siellä miehille missä sa nämä piittarit ovat. P

Joulurahoja Suomeen

Ne työläistoverit, jotka aikovat lähettää Jouluksi omaisilleen rahoja Suomeen, niin käyttäkää nyt tilaisuutta hyväksenne, Canadan dollarin arvon ollessa korkealla. Me maksamme toistaiseksi dollarista

Smk. 39.35

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00,
60c lähetyksistä $20—$49.99
80c lähetyksistä $50—79.99
ja $1.00 lähetyksistä $80.—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset $500.00 ja siitä ylöspäin $3.00, huolimatta summan suuruudesta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.48 sadasta Smk. Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Tiedustakaa pilettiasioita.

Laivapilettejä myy

paikalliset asiamiehemme ja Vapaus.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

TORONTOSSA
Suomalaisen Järjestön sihteeri,
957 Broadview Ave.

O. K. JOKELA,
126 Peter Street.

J. KAHILA,
448 Queen St., West, tai
211 Boon Ave.

MRS. HILJA KOSKELA,
Box 1803, Timmins, Ont.

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Me emme ketään kiihota rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään, tehtäköön lähetys työläisten oman liikkeen, Vapauden, kautta.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

tä miestä kokoontui meidän
pärillemme, mutta kukaan ei
ut nikkeliläkään avustaa heitä.
n sanoi, että kyllä Arthurissa
syödä saa, kun käy perheistä
tämässä. Ruokaloista ja kahvi-
a ei saa, sillä niissä käy niin
on pyytäjiä.
Vai luulet sinä", sanoi toinen,
ä perheet ovat saaneet olla
assa. Ainakin suomalaisissa
oissa melkein kaikissa on ruu-
reita ja ne pitävät siitä huolen
talon väeltä otetaan kaikki
niiltä saa irti ja ne jotka ei-
pidä ruumareita joutuvat aut-
an sukulaisiaan ja tuttaviaan
paljon kuin vähänkin voivat.
temattoman on vaikea löytää
ä semmoista paikkaa, josta
ruokaa, koska me kaupungis-
ölijatkin joudumme pitämään
mättömän pitkiä ruokavälejä."
ittarit kuuntelivat äänettömi-
jonkun aikaa näitä keskuste-
ja näyttivät tulevan aina ala-
semmiksi sen mukaan kun sai-
kuulla kuinka toivotonta ra-
omana on tulla toimeen Art-
sa. Viimein sanoi toinen:
n minä ainakaan enää jaksa
ään käydä pyytämässäkään.
detään rautatien vierelle maa-
Ehkä siellä virkistymme niin
n että jaksamme nousta ju-
"

niin he lähtivät liikkumaan
rautatietä. Tunsin sanoin
onta tuskaa nähdessäni hei-
atseensa, jonka he loivat mi-
jäähyvästiksi poistuessaan.
minä en voinut tehdä mi-
heidän hyväkseen.
lloruumassa miehet olivat
n puhumattomia näiden piit-
poistuttua. Jokainen tuntui
elevan hyvin vakavasti. Vii-
joku joukosta sanoi:
iköhän meidän emäntä sen-
olisi jotakin voinut antaa
miehille syötäväksi. Olisi
nnut viedä ne sinne. Nälkään
olevat tuolla junaa odottaes-

män puhujan huonetoveri vas-

ylähän sinä tiedät ettei sillä
isellääkään syömistä. Eihän
le saanut ruumareiltaan mo-
kuukauteen nikkeliäkään. On
lainannut monelle rahaakin.
eat ovat syöneet ja juoneet
velaksi niin kauan kun hän
nnut syötävää pöytäänsä. Mi-
kon, että hän on yhtä tiu-
kun mekin. Hänen täytyy
a säännöllisesti valo-, vesi-,
vuokra- ja mitä kaikkia 'pil-
tiitä liekään. Olen kuullut,
hän on lainannut rahaa voi-
en maksaa ne."
at alkoivat selostaa, miten
asuntopaikoissaan asiat
Ja poikkeuksetta kuului ole-
ma suhde joka paikassa.
ylähän on pirullista tämä
män elämä", sanoi eräs jou-
"kun talvi tulee ja työ-
ei näy aukenevan. Se näyt-
armalta, että huoneista me
nme lähtemään. Eihän ne
ää haussejaan edes lämpi-
kun eivät saa ruumareilta
Minne me sitten joudum-

mä asia on otettava työttö-
järjestön kokouksessa käsitel-
niin pian kuin mahdollista,
e on todellakin tärkeä ky-
, kuulin jonkun ehdottavan.
din ulos ja ajattelin niitä
miestä, jotka lähtivät rauta-

tien vierelle "lepäämään" voimistuakseen matkaa varten. Heillä ei ole edes "ruumaa", jonka menettämistä tarvitseisi pelätä.

Valentin.

Port Arthur

Fort Williamin osaston näyttämö vierailee Arthurin halilla torstaina lokakuun 23 p. kello 8.30 illalla esittäen kauniin ruotsalaisen kansannäytelmän lauluineen "Unelma karjamajalla". Mainittu näytelmä on ensimmäinen varsinainen isompi näytelmä Williamin näyttämöllä tällä alkavalla näytäntökaudella ja samalla Kankaisen tuliaisnäytäntö. Harjoituksiin on uhrattu aikaa ja työtä, näyttämölle asetukset uudistettu melkein kokonaan, samoin lauluihin nähden on tehty tunnollista työtä. Mitä taas näytelmään tulee, on se ehdottomasti ensimmäisiä niistä jotka edustavat kansannäytelmiä. Sen kaunis lyyrillinen juoni ja kaunis musiikki tempaa yleisön mukaansa. Lyhyesti sanottuna siinä löytyy surua ja iloa aivan riittämiin. Siis täyttäkäpä arthurilaiset silloin sali, sillä ette tule katumaan näkemäänne. — Master.

Näyttämön johtokunnan kokouksessa t.k. 16 p. päätettiin toistaiseksi kokonaan siirtää "Elinan surman" esitys, syystä, kun olimme kuulleet, että se on Fort Williamin ohjelmistossa. Sen tilalle päätettiin ottaa "Kamelianainen". Esitysajan määrääminen jäi seuraavalle kokoukselle.

Jouluna päätimme esittää venäjän kielestä suomennetun näytelmän "Viha ja rakkaus", jonka pitäisi, ja ehdottomasti edustaa, näytelmistön parhaimmistoa ja jota täydellä syyllä voidaan sanoa työväen näytelmäksi.

Näyttämön johtokunta on ollut tietoinen valintaa tehdessään näytelmän vaatimuksista, vaan katsoen siihen, että Port Arthurin näyttämöllä on tälläkertaa käytettävänään näytteljävoimat, joiden käsiin voi uskoa vaativimpiakin tehtäviä, joita mainittu näytelmä esittäjilleen asettaa, toivottavasti näyttelijät antavat kaikkensa tämän näytelmän onnistumiseksi.

Sattuneen syyn tähden päätettiin peruuttaa "Kirkkaan totuuden" esitys, joka oli määrätty esitettäväksi t.k. 24 p..

Näyttämön yleiset kokoukset on joka kuukauden toisena ja neljäntenä sunnuntaina, välittämättä siitä oli haalilla iltamat eli ei. Kokoukset alkaa kello 7 illalla.

Se näyttämön vapaailtama on ensisunnuntaina, 26 pnä kello 8.30. Ohjelma valikoitua ja arvokasta. — X. X.

Timmins

"Viimeinen rikos ja viimeinen ryöväys" esitetään sunnuntaina t.k. 26 p. Näytelmän on kirjottanut J. Koski, joten kannattaa tulla katsomaan sen esitystä. Näytelmässä selvästi tuodaan esiin ne räikeät vääryydet mitä työläismies ja -nainen saa kärsiä tämän järjestelmän vallitessa. Näytelmä on järkyttävä alusta loppuun asti, mutta luulen että moni katsojista on tyytyväinen loppuun, sillä he joutuvat näkemään näytelmässä verrattain traagillisen lopun. Sitten vielä, — niin no, tule katsomaan, niin näet:

Jaulusetra työskentelee innolla eteenpäin. Harjoitukset on joka maanantai-ilta klo 6.30 tenorit ja keskiviikko iltana klo 6:30 bassot, 7:lta altot ja 7.30 supraanot ja tenorit. Että jos tunnet kurkkusi kaipaavan treenausta niin silloin sopii tulla. Ei ole paha jos huomaakin omaavansa taipumusta laulamaan, sitä voi kehittyä vaikka yhtä kuuluisaksi kun kuulusa soprano, Kaili Surki", kun vaan treenailee kurkkutorveansa kunnolla.

Näyttämö on hyvässä vireessä. Henkilöitä on ilmestynyt paljon sellaisia jotka ovat vasta ensikertaa ensiintyneet, ja paljon on niitä jotka ei ole vielä päässeet kykyjänsä yleisölle näyttämäänkään, mutta lisää tarvitaan, joten sopii tulla tyttöjen, poikien, akkojen ja ukkojen. Kaikki ovat tervetulleita joilla vaan on halu viedä näyttämötyötä eteenpäin, ettei näyttämömme muodostuisi miksikään porvarillisen mcskan humpuukilaitoksesi. Meidän täytyy työskennellä sen eteen saadaksemme sen vastaamaan sitä tarkoitusta mitä varten se on laitettu — nostattamaan proletaarista taidetta yhä korkeammalle tasolle. Sen eteen työskentelijöitä tarvitaan vielä rajaton määrä. — Siis, näyttämöllä tavataan. — "Dacapo".

Burritt

Huomioon otettava tilaisuus Burrittissa on ensi sunnuntai-iltana t.k. 26 p. Silloin pidetään S. J. Burrittin osaston haalilla jäsenryntäystilaisuus saadaksemme kaikki Burrittin ja lähiseudun suomalaiset työläiset ja farmarit liittymään jäseniksi Canadan Suomalaiseen Järjestöön, joka on ainoa vallankumouksellinen joukkojärjestö Canadan suomalaisten työläisten keskuudessa.

Paikalliset voimat tulevat tekemään kaikkensa tämän tilaisuuden onnistumiseksi, sen lisäksi S. J. 4:nnen alueen aluekomitean vierailujoukkue tulee avustamaan paikallisia voimia. Täten yhteisin ponnistuksin saadaan tästä tilaisuudesta tarkotustaan vastaava.

Työläisten ja pienviljelijäin velvollisuus on saapua mahdollisimman runsaslukuisasti tähän tilaisuuteen ja yhtymällä jäseneksi S. Järjestöön, täyttää alkeellisimman luokkavelvollisuutensa. Jäsenkirjuri tulee myöskin olemaan saapuvilla ja hänelle voi jättää jäsenhakemuksen.

Kuten aikaisemmin olemme Vapaudesta huomanneet tulee vierailujoukkueen esittämänä ohjelmana olemaan pari lyhyttä, mutta varmaankin asiallista puhetta, joissa tehdään selvää miksi työläisten velvollisuus on yhtyä S. Järjestöön ja yleensä vallankumouksellisiin järjestöihin ja mitkä ovat järjestön tärkeimmät ja lähimmät toiminnan ohjeet Sen lisäksi on runoja, kertomuksia, satu y.m. ja loppujen lopuksi hauska yksinäytöksinen näytelmä "Rusthollarin romahdus".

Ilman pitempiä selittelyjä on siis itsestään selvä, että jokainen paikkakunnalla ja lähiseudulla oleva suomalainen työläinen ja farmari rientää t.k. 26 p:n iltana S. J. Burrittin osaston haalille.

Farmari.

Kirkland Lake

S. J. kokouksessa tk. 12 p. hyväksyttiin 4 uutta jäsentä. Luettiin kirjeen vaihto koskien kirjallisuusiltamien järjestelyä. Iltamat pidetään kaksipäiväiset lauantaina ja sunnuntaina marrask. 29 ja 30 p. Valittiin osaston puolesta kaksi henkilöä iltamakomiteaan ja samalla velvoitettiin alaosastot ottamaan osaa näiden iltamien järjestelyyn. Osasto päätti ottaa bruttotuloista 20 prosenttia. Luettiin metsätyöläisiltä tullut kirjelmä, jossa kehoitettiin järjestämään tilaisuuksia siksi kun järjestäjä palaa Neuvostoliiton matkalta. Ei ryhdytty vielä toimenpiteisiin, vaan asia jätettiin seuraavaan kokoukseen. Valittiin 3-henkinen komitea joka hommaa iltaman, jonka tulot luovutetaan lännen aavikon maatalouskongressin järjestämiseksi. Naisliitolle myönnettiin haali iltamien pitoa varten marrask. 8 ja 9 p. Lausuttiin huomautuksena, että kaikki komiteat, jotka hommaavat iltamia, laittakoot ilmoitukset ajoissa seinällä olevaan tauluun, ettei tule yhteentörmäyksiä. Pioneereille myönnettiin haali kerta kuussa, maanantai iltana kello 6, toveri-illanviettoa varten.

Näyttämön kokouksessa tk. 13 p. päätettiin ottaa ohjelmistoon huvinäytelmä Pekan ponnistus, myöskin päätettiin tilata kappaleita "Kirkas totuus" ja "Herra Kankkunen". Joulukuun komitealle annettiin valtuudet näytellä joulupäivänä, vaan muista joulunaikana hommattavista tilaisuuksista jää asian käsittely seuraavaan näyttämön kokoukseen. Myöskin näyttämö hoksauttaa alacsastoja, että jos ne haluaa vuokrata iltoja tälle vuodelle niin olla hyvä ja pyytää ensi S. J. os. kokouksessa. Siis pitäkää tämä mielessänne.

Tuotiin ehdotuksena, että jos voitaisiin kehoittaa työttömiä vapaasti katsomaan joitakin hyviä esityksiä, vaan ei katsottu olevan oikeutta tähän näyttämön kokouksella, vaan tulevaisuudessa koetetaan järjestää valistustilaisuuksia. Velvoitettiin, että jotka hommaa kappaleita lavalle, olipa se mikä komitea tahansa, ja lainaa tarpeita tai esineitä kappaleisiin, niin olla hyvä ja toimittaa ne huolellisesti takaisin.

Näyttämön kokoukset pidetään joka toinen maanantai-ilta kello puoli 7. Muistakaa käydä ahkerammin kokouksissa. — Valittu.

Hesperon, Alta.

Talvi meidät saavutti täällä melkein kesämööpeleissä. Usean viljat on vielä pellolla. Vaikka eihän niistä suuria saa, olkootpa puituna tai puimatta, mutta onhan se ainakin vähän sopivampi kun on jyvät aitassa Tämä syksy on ollut vastuksellinen puintitöille. Neljännen kerran jo satoi lunta. Nyt näyttääkin jo oikein talvelta.

Meillä oli viimeinen kokous t.k. 12 p. ja jäsenet oli kaikki koolla. Pohdittiin tärkeää asiaa, että vieläkö jatketaan eli pidetään yllä tätä osastoa. Oltiin kaikki sitä mieltä, että lakataan ja yhdytään joko Eckvillen tai Elspethin osastoon, jäsenillä on itsellään valintavapaus. Ei siltä lakattu toimimasta, että olisi kommunistipuolueesta jääty pois, mutta se oli syy, että meitä oli vaan kuusi jäsentä ja nekin kahdeksan mailia toisistaan. Ja meillä kun ei ole haaliakaan, niin näimme parhaaksi osaston lopettaa ja yhtyä toisiin osastoihin. Päätettiin että myydään sanomalehtiä ja kirjoja mitä voidaan ja se työ jää vanhalle asiamieihelle Mäelle, joka ottaa vastaan tilauksia kaikille työväenlehdille, gramofoonilevyille ynnä muille. — J. M.

Montreal

Sunnuntai iltana haalille, sillä Canadan työväen puolustusliiton suomalainen osasto tulee toimimaan ohjelma -ja näytösiltaman osaston tiolla (t.k. 26 p.) alkaen kello 8.30 illalla. Ohjelmassa on näytelmä Kylästratraappi, uutuus, sen lisäksi yksityisiä ohjelmanumeroita. Saapukaa kannattamaan Työväen puolustusliiton toimintaa saapumalla tilaisuuteen.

Työttömyys ja siitä johtuva tilanne kärjistyy aina vain Montrealissakin. Vaikka muutamia työmaita on alkanutkin, mutta sitä vastoin suuret joukot metsätöissä olleita alkaa vapautua niistä, sillä metsätyöt ovat niin pienet tänä vuonna. S. J. osaston johtokunta viime kokouksessaan keskusteli myöskin tilanteesta, ja koska on käynyt ilmi, että osaston jäsenistäkin muutamat ovat olleet jo pitkäaikaisesti työttömänä ja mahdollisesti lisää tulee joutumaan talven tullen, niin johtokunta päätti että on tänä syksynä muodostettava erikoinen vapaa ruokailutarjonta osaston talolla päivisin kello 1—3 iltapäivällä. Vapaa annoksia annetaan kaikille niille S. J. osaston jäsenille, metsätyöläisten järjestön jäsenille, kommunistipuolueen ja palvelijatarjärjestön jäsenille jotka ovat aivan rahattomia ja jotka ovat olleet jäsenenä ennen lokak. 15 päivää tänä vuonna, ja ne joilla on vähän rahaa (nim. yllä olevien järjestöjen jäsenet) saavat aterian 10 sentillä ja ulkopuoliset 15 sentillä, mutta ruckailemisesta on ilmoitettava edellisenä päivänä komitealle, joka on haalilla.

Osasto on kyllä pienissä varoissa suurempaa avustusta antamaan, mutta kuitenkin pidettiin velvollisuutena ensimäiseksi avustaa niitä jotka ovat ymmärtäneet järjestymisen tarkoituksen. Niitä joilla on vielä jonkun verran mahdollisuutta avustaa nälkää näkeviä ja turvaa vailla olevia kehoitetaan jättämään avustukset avustuskomiteelle. Komitea ottaa vastaan lahjoituksia, ja on toivottava että työssä kävijät antavat vaikka vähemmänkin, sillä meidän velvollisuutemme on antaa kaikki tukemme suurille työttömäin joukoille aineellisesti ja myös ottaa osaa heidän taisteluunsa.

Sanakirjoja. Paljon kysyttyjä ranskalais-suomalaisia ja suomalais-ranskalaisia sanakirjoja on vihdoinkin saapunut Vapauden Montrealin kirjakauppaan. Halulliset voivat niitä nyt saada sieltä, hinta $2.75.

Workerin konsertti, joka oli Prince Arthur haalilla t.k. 17 päivän iltana, alkoi kansainvälisen soitolla, sen jälkeen piti avauspuheen ohjelman esittäjä, jonka jälkeen vielä oli soittoa orkesterilta. Juhlapuheen piti tov. Murphy Torontosta, viulun soittoa esitti taitavasti eräs toveri, ukrainalaista kansan tanssia esittivät ukrainalaiset toverit, nuorisoliittolaiselta oli puhe. Lopuksi laulettiin kansainvälinen. Osanotto tilaisuuteen oli laimeanlainen, vaikka ohjelma oikein kiitettävä. Suomalaisetkin loistivat poissaolollaan, ainoastaan muutama oli ottamassa osaa. Mistä tämä suoranaisesti johtui, että ei enempää otettu osaa, sillä suurella joukolla ei kuitenkaan ollut mitään estettä olla poissa, ainoastaan huolimattomuus. Toiste olisi tämä korjattava. — J. S.

Neuvostoliiton nootti valko-Suomelle

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta.)

keen osanottajat, jota Suomen nootti nähtävästi nimittää "isänmaallisiksi kansanliikkeeksi". Niin kauan kuin nämä henkilöt suorittavat väkivallantöitään Suomen rajojen sisäpuolella, ovat ne Suomen sisäisiä asioita, mutta kun nämä yksityiset järjestöt tai henkilöt katsovat mahdolliseksi laittomalla tavalla ilman neuvostohallituksen lupaa kuljettaa Neuvostoliiton alueelle hälle epämieluisia henkilöitä tai poliittisia vastustajia, — niin silloin ei neuvostohallitus voi katsoa puolustukseksi vetoamista "isänmaallisuuteen" tai muihin perusteluihin. Se ei muuten voi sallia, että itse Suomen hallituskaan katsoisi isänmaallisiksi toimenpiteiksi rajarauhan rikkomiset ja Neuvostoliiton sekä Suomen normaalisten naapurisuhteiden uhanalaiseksi saattamisen.

Rajanyliheittojen lisäpuolustukseksi esittää Suomen hallitus syyskuun 16 päivän nootissaan myöskin rajaseudun maantieteelliset olot, jotka vaikeuttavat rajanylikulkujen ehkäisemistä. Tämä syy voitaisi ottaa jossain määrin huomioon yksityisissä rajanylikuluissa, kuten esimerkiksi neuvostovankiloista ja muista pidätyspaikoista karanneisiin rikollisiin nähden, joilla on aihetta toivoa Suomelta myötätuntoa ja Suomen vartioston vartiotoiminnan heikentämistä heidän hyväkseen. Tällaista vartioinnin heikkenemistä neuvostohallitus on tullut monasti havaitsemaan niissä useissa tapauksissa, jolloin Suomesta on neuvostoalueelle siirtynyt vastavallankumouksellisten valkokaartilaisterroristien ryhmiä tai vakoilujärjestöjen jäseniä. Ja tämä vartioinnin heikentäminen saa erikoisen merkityksen, kun on puhe, — kuten tässä tapauksessa, — Suomen kansalaisten joukottaisista yliheitoista, joita suoritetaan täysin avoimesti, vieläpä lehdistössä kirjoittamalla ja — mikä pahinta — paikallisten virallisten toimihenkilöitten aktiivisella avustuksella.

Neuvostonootissa heinäkuun 16 p. oli mainittu konkreettisia tapauksia tällaisesta avustamisesta, vieläpä mainittu nimetkin. Tähän lisäksi voidaan nyt tiedottaa, että yllämainitussa yliheittotapauksessa, jolloin tänne heitettiin Kajaanin kunnanvaltuuston jäseniä, — otti joku poliisimestari Tolonen aktiivisesti osaa kansalaisten Vartiaisen ja Tossavaisen pieksämiseen. Jos Suomen hallitus haluaa, voidaan sille esittää lääkärintodistuksilla varustetut yliheitetyiksi ja pieksettäviksi joutuneitten kansalaisten kirjalliset todistteet väkivallantöilstä, joihin ottivat osaa niin suojeluskuntalaiset kuin paikalliset virkahenkilötkin. Pieksämis- ja kiduttamistapauksista on mainittava siksi, että ne ovat täysin ristiriidassa Suomen nootissa lausutun olettamuksen kanssa, jonka mukaan näiden kansalaisten rajanylitulolla olisi ollut vapaaehtoinen luonne. Kun rajalle tuotuja henkilöitä pieksämisien ja kidutusten, vieläpä hengen menettämisen uhalla pakotetaan menemään rajan yli, niin ei voida puhua tällaisten ylimenojen vapaaehtoisuudesta ja tällaiset ylimenot on luonnehdittava väkivaltaisiksi heitoiksi, aivan samoin kuin ne, jolloin suojeluskunnan ja muiden järjestöjen jäsenet kirrjaimellisesti ovat heittäneet Suomen kansalaisia rajan yli.

Mitä tulee siihen, että Suomen hallitus nootissaan lausuu olevansa valmis ottamaan takaisin yliheitetyt kansalaiset, niin neuvostohallitus puolestaan ei tule asettamaan mitään estettä, jos nämät henkilöt haluavat palata synnyinmaahansa ja antautua fälleen samojen järjestöjen ja henkilöiden käsiin, joiden uhreiksi he olivat joutuneet. Mutta tässäkään tapauksessa neuvostohallitus ei tule saamaan taetta siitä, että näitä samoja henkilöitä ei jälleen heitettäisi takaisin rajan yli Neuvostoliittoon, jos Suomen hallitus ei tuomitse näitä yliheittöjä ja jos ei se ryhdy päättäviin toimenpiteisiin niiden ehkäisemiseksi tulevaisuudessa.

Suomen nootissa vakuutetaan, että rajan yli heitetyt Suomen kansalaiset muka ovat ottaneet osaa rikolliseen toimintaan, josta voi tehdä johtopäätöksen, että nämä henkilöt ovat Suomen hallitukselle hyvin tunnettuja. On julkituotava kummastus sen johdosta, että näitä muka Suomen lakeja rikkoneita kansalaisia eivät oikeusviranomaiset vanginneet näitten lakien perusteella, vaan päinvastoin annettiin heille mahdollisuus välttää oikeuselimiä ja tätä välttämistä arvostaneita henkilöitä ei ole vedetty vastuuseen, vaan vieläpä heidät luonnehditaan nootissa isänmaallisen liikkeen osanottajiksi.

Neuvostohallituksen protesti perustuu aivan määrättyihin ja todistettaviin monilukuisiin tapauksiin, jolloin Suomen hallituksen suojeluskunnalaisten järjestöjen taholta, suomalaisten viranomaisten avustuksella, on väkivaltaisesti kuljetettu rajan yli Suomen kansalaisia. Tämän takia on käsittämätöntä, missä määrin Suomen hallitus voi olla edesvastuuton näistä tapauksista, jotka Suomen nootissa on tulkittu yksityisten kansalaisten omavaltaisiksi rajanylikuluiksi, joista tapauksista neuvostoviranomaiset eivät kuitenkaan voi tuntea mitään vastuunalaisuutta.

Sellaisista tapauksista ei neuvostohallitus muuten tiedä mitään, eikä sille koskaan aikaisemmin ole tästä tehty minkäänlaisia huomautuksia Suomen hallituksen taholta ja siksi ei tällä kysymyksellä voi olla vaikutusta neuvostohallituksen protestin kohteeseen.

Merkiten, että Suomen hallituksen vastausnoottі Neuvostoliiton nonttiin heinäkuun 16 p:ltä on täysin epätyydyttävä, on neuvostohallitus pakoitettu edelleenkin vaatimaan väkivaltaisten rajanyliheittojen viipymätöntä lakkauttamista, jääden odottamaan tietoa niistä Suomen hallituksen toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on ehkäistä samantapainen toiminta tulevaisuudessa sekä tietoa rangaistuksista, joita rajarauhan rikkojille on annettu. Jos Suomen hallitus jää edelleenkin kannalle, joka on esitetty sen nootissa syyskuun 16 p:ltä, on neuvostohallituksen siitä tehtävä johtopäätös, että Suomen hallitus ei ole kiinnostettu hyvien naapurisuhteiden ylläpitämisestä Neuvostoliiton kanssa.

Karjalan työkunnan matkalta

Viime kirjeessä jättelin hyvästi U.S.A. ja Canadan toverit, sillä olimme irtaantuneet Amerikan mantereesta ja uurtaneet ulos Atlannin ulapoille. Matkaa suosi erikoisen hyvä sää. "Bremen" on uusi laiva. Tämä laivayhtiö on herännyt henkiin joku vuosi sitten siitä tuhosta minkä maailmansodan saksalaisten häviö sille tuotti. Sen takia onkin yhtiön pakko käyttää jotakin agitatsionityötä saadakseen matkustajaliikenteen puolelleen. Siksipä kohtelu köyhienkin luokassa oli melko hyvä. Ruokaakin oli tarpeeksi. Kuvattiinpa suomalaiset laivan puolesta. Suomalaisia matkusti vähän yli neljäkymmentä, lukuunotttamatta meitä 30 kaikki muut Suomeen. Kaikkiaan matkusti laivalla 1,600 henkilöä, melkein kaikki keski-europalaisia, etupäässä saksalaisia kansallisuuksia. Laivamiehistö oli melkein kokonaisuudessaan saksalaista, joista joku vain ymmärsi englanninkieltä. Orkesterit soittivat joka päivä.

Syyskuun 11 päivänä saavuimme ranskalaiseen satamaan Cherbourg'iin. Laivasta laskettiin matkustajat pienempään laivaan, joka kuljetti jäävät matkustajat maihin — Satama edusti ranskalaista imperialismia, sillä se oli vahvasti linnoitettu. "Bremen" suuntasi kulkunsa pohjoiseen poikki Englannin Kanaalin, kohti Southamptonia.

Kohta alkoivatkin näkymään Britannian kallioiset saaristot. Ulkosaaristo etupäässä liitukallioita. 11 pnä klo 11 ap. saavuimme Southamptonin satamaan. Satama esitteli kohta että olimme teollisuusmaassa, kaikkialla savua ja pölyä, kivihiilen katkua, joka pisti sellaisen kurkkuun joka ei siihen ollut tottunut. "Bremen" ei ajanut laituriin, sillä se päätti matkansa Bremenin satamaan Saksassa, joten pienempi alus vei meidät satamaan. Satamassa meitä oli vastassa Neuvostoliiton konsulaatin edustaja Lontoosta. Mitään passivaikeuksia ei ollut, ja kun muodollinen tullitarkastus oli läpi, siirryimme junaan ja niin alkoi meidän matka kohti Lontoota konsulaatin edustajan meitä opastaessa. Matka Lontooseen kesti noin 3 tuntia hyvin asutun seudun läpi. Milloin huristi juna vastaan alipuolitse, milloin ylipuolitse. Lopuksi pääsimme suurelle asemalle. Mutta kun meidän piletti päättyi siihen oli meidän huollettava matka-arkuistamme, joille emme tahtoneet saada sijoituspaikkaa. Niistä meille olikin paljon kuluja Torontossa, New Yorkissa ja Lontoossa, kun pilettimme päättyi aina edellä oleviin paikkoihin ja meidän oli itse huollettava arkkujen siirto. Kun olimme saaneet asemalla asiamme selville, otimme "taxit" ja menimme jo ennen meille varattuun hoteliin. Hotelli oli jättiläisrakennus, ei kovin korkea, viisikerroksinen, mutta pinta-alaltaan laaja, käsittäen 1000 vuokrattavaa huonetta. Koko tämä osa kaupunkia oli parempiosaisten kaupunkia. Jatkuvasti suunnattoman suuria hotelleja, siellä täällä joku liiketalo. — Suunnaton liike, kapeat kadut myötäänsä täynnä suuria kaksikerroksisia busautoja, englantilaismallisia pieniä henkilöautoja, kuormatrokeja, hevosrattaita suurine kuormineen, kulkipa aasikin silloin tällöin pienine rattaineen. Sitten jatkuvat ajalan kulkijat, jotka tarkasti odottivat katujen kulmissa milloin olisi tilaisuus pujahtaa toiseen kulmaan. Silmään pistäviä olivat niin sanotut taxi-autot, ne olivat hyvin vanhanaikaisia, lyhyitä, korkeita, kömpelän näköisiä. Taxautoja käytetään silti hyvin paljon Lontoossa. Tässä kaupunginosassa ei tosin nähnyt täydelleen sitä kurjaa kuvaa mitä Englannin työläiset tänä päivänä kärsii, mutta kun ottaa huomioon ne monet sotainvalidit, joita tapasi tuon tuostakin — mikä maalaisi tauluja jossakin sopessa, mikä soitti jotakin soittokonetta, mikä kauppasi leluja, kaikki arvotonta, mutta kuitenkin mitä kukin haluaa antaa, sillä Englannissa ei saa kerjätä — toteaa vaan sen seikan, että niin Englannin kuin muidenkin maiden soturityöläinen kun on tehnyt tehtävänsä ja siinä menettänyt jalkansa, silmänsä tai järkensä, ei tarvitse korvausta, sillä kapitalisti ei enää hyödy mitään tällaisesta onnettomasta.

Löytyipä Lontoosta sellaistakin osaa todella jota voi sanoa proletaarien kaupungin oskasi. Talot rähjäisiä, pelätä sai, että ei ne vaan kaadu päälle, likasia, savusia, kadut kapeita, tuskin koskaan puhdistettuja. Suurissa joukoissa miehiä, naisia, lapsia, kuihtuneita kurjia, ei kunnon vaatetta, riekale toista kohtaan, vilusta väriseviä. Nämä olivat työttömiä työläisiä, jotka ovat työllään maksaneet mahtavan Englannin kapitalistin rellastukset. — Siinä on kapea poikkijuja, joka on kurjien ruokatavakoottu kaikenlaista moskaa, joka rain ostopaikka, tori, siihen on nyt todella on inhoittavaa, lihan riehaleita, vanhoja vaatteita y.m. Tuskin mitään tavaraa täysiarvoista. Kauhea tungos. Sitä vähemmän käydään kauppaa. Ei ole rahaa. — Tällaiseen tottumattomaan, joka on tähän kujaan tunkeutunut, tahtoo nopeasti päästä pois, sillä haju on niin sietämätön, ettei sitä jaksa kärsiä. Tämä on englantilaista proletariaattia, joka joskus tulee jakamaan oikeutta — oikeutta, joka tulee olemaan tuho vallassaolevalle luokalle — sillä tällaista kärsimystä ei voi jatkua ijankaiken.

Palatkaamme omiin asioihimme. Hotellissa annettiin meille yksityishuoneet, kyllin puhtaat ja miellyttävät, mutta oli siinä hintaakin $1.70 vuorokausi. Aloimme heti hommaamaan asioitamme kuntoon. Pääsimme yhteyteen N.-liiton konsulaatin kanssa. Siellä oli matkaluvat Neuvostoliittoon valmiina, mutta Neuvostoliiton laiva "Sipier", jonka piti lähteä 13 päivänä, ei voinut lähteä ennenkuin 14 pnä.

Toivoimme samalla, että olisimme saaneet täällä suorittaa maksun niistä tavaroista jotka tilasimme New Yorkissa olevalta N.-liiton kauppavaltuuskunnalta, ja samalla selvittää muitakin asioita, jotka koskivat Pohjois-Amerikaa. Siihen ei ollut mahdollisuutta kyllin ymmärrettävistä syistä.

Kun olimme saanut asiat kuntoon pyysimme päästä laivalle. Myönnettiin meille lupa. Tilasimme bus-auton, jolla matkustimme läpi kaupungin, läpi pitkän Tempssillan ja niin olimme laiturilla, vastassa työläinen, kohtelias kehoitus — astukaa laivaan! — Oltiin "kotona". — Laivan keulassa liehui punainen lippu, jossa symbooli, sirppi ja moukari.

Seuraavassa kirjeessä jatkamme matkasta Leningradiin.

Pyydän Työmiestä ottamaan tämän palstoilleen.

Petroskoissa 27 pnä syysk. 1930.

Toveritervehdyksin:

Väinö Järvi.

NÄYTTÄMÖTAIDE

Vielä keskustelua Kaarina Varjolasta ja Kansainvälisestä

Meitä ihmisiä on monta, siis paljon, ja monta on myös mielipidettä. Jokainen tahtoisi olla oikeassa, niin minä kuin mahdollisesti joku toinenkin. Mikä on myös oikein, jos me emme tällä "oikein" olemisellamme vahingoittaisi sitä liikettä tai joukkoja joiden puolesta "peistä taitamme". Vaan useamman kuin kerran olen huomannut, että työväen joukkoliikkeen nimessä koetetaan sovittaa omia, enemmän tai vähemmän persoonallisia asioitaan päin jos toisinkin.

Kirjoitukseni "Kaarina Varjola ja Kansainvälinen" vastaajalle pyydän lausua omina mielipiteinäni yhä edelleen: Miksi me tunkisimme Kansainvälisen "Kaarinaan"? Näyttämöiden johtajien ja näyttämöiden on työskenneltävä minun ajatuksieni mukaan niin, että ne kykenisivät kasvattamaan itsestään ja yleisöstään tietoisia taistelijoita, työn tasavallan luojia. Mitä heikommat nämä tiedot on taistelijalla, ennenkaikkea johtajilla, muodossa tai toisessa, sen hällyvämmäksi muodostuu toiminta, niin näyttämöllä kun muussakin toiminnassa. Viime kirjoituksessa jo mainitsin että näytelmä on hyvä, turha on silloin lähteä sitä suuntaa, jota kirjoitukseni edusti, saivartelemaan ja arvostelemaan kansalaissodan aikuisia näytelmiä, kun kysymyksessä oli "Kaarina Varjola" ja Kansainvälinen. Eikä siinä löydä kukaan, ei —XX—XX:kään toisista näytelmistä mainintaa. Joskaamme emme saa unohtaa kansalaissodankaan uhreja, sillä ne toverit, jotka silloinkin kaatuivat asiamme puolesta, eivät voineet enemmän antaa kuin elämänsä, ja varmaa on edelleen, ettei työn tasavaltaa luoda tulevaisuudessakaan oikeussaleissa. Siksi en minä väheksy kansalaissodankaan aikuisia näytelmiä ja kuvauksia, tai kirjoituksia. Onhan se myötätunnon osoitus niitä kohtaan jotka ovat kaatuneet meidän kaikkien puolesta.

Jokaisella on oikeus ajatella asioista tavallaan ja mainitsen ajatukseni tässä. Miksi en tahtoisi, että Kansainvälinen olisi "Kaarinassa" viime kirjeessäni mainitsin pääsyyt. Nyt sanon vaan, että työväen joukkoliikettä ei pelasta mitkään lunnaat, vaan leppymätön taistelu oikeuksiensa puolesta ja sitä seuraava voitto, jos asetamme puolustusasianajajan työväenluokan edustajaksi, ja kumminkin, hän ei olisi paljastanut vastapelaajansa "rikosta" jos han olisi toiminut niin, että Kaarinaa ei olisi syytetty. Siis työväenluokan vapaus olisi ostettu omistavanluokan rikoksella. Ja perustuuko työväenluokan vapauspy

NAISTEN OSASTO

Pohjois-Ontarion naisosastoille

Hyvät toverit!

Seitsemäntenä päivänä marraskuuta juhlii proletaarinen työväestö kaikkialla Venäjän työväen vallankumouksen 13 vuosipäivää.

Kehoitamme kaikkia piirimme naisosaston jäseniä osallistumaan tähän juhlaan. Muodostukoon näistä vallankumousjuhlista sellainen muistojuhla, joka jättää meille jokaiselle entistä voimakkaamman vakaumuksen ja varmuuden, että puolustamme Neuvostoliittoa ja annamme tunnustuksen sille uhrautumiselle, mitä ovat osoittaneet Neuvostoliiton työläiset taistellessaan vallan työläisille. Emme saa unhoittaa että Venäjän työläisten vapaus on työläisten verellä ja kärsimyksillä ostettu ja että työläisten uhrautumista on ääreettömästi tarvittu myöskin Venäjän taloudellisen elämän kohottamisessa.

Kaikkien maiden kapitalistit ovat hermostuneita siitä suuresta edistyksestä, mitä on jo tähän asti Neuvostoliiton työläiset saavuttaneet, siksi koetetaan porvariston taholta estää ja vastustaa työläisten edistymistä kaikella tavalla. Kauppasuhteet Neuvostoliiton kanssa on yksi sellainen seikka, että jos suinkin voisi syrjäyttää sen, niin se syrjäytettäisiin.

Sotaa Neuvostoliittoa vastaan kilhoitetaan imperialistien taholta, vaan miten saada sen syntymään, siitä on nyt kysymys. Porvaristo myöskin on siitä tietoinen, että järjestyneet työläiset ovat Neuvostoliiton puoltajia, ja tarmokkaalla toiminnalla voimme vastustaa tätä yritystä.

Samalla kun juhlimme 13 vuosijuhlaa, tehkäämme entistä varmempi päätös että tulemme puolustamaan Neuvostoliittoa ja teemme kaiken mitä voimme sodan estämiseksi Neuvostoliittoa vastaan.

Taistelutervehdyksin:

Pohjois-Ontarion naisihteeristö.

Naistyöläisten elämä Shanghaissa

Kirj. Amao (Shanghai)

Seuraava artikkeli, minkä on kirjoittanut naiskutomotyöläinen Shanghaissa, on otettu Kiinan Kommunistipuolueen lehdestä, "Punaipusta", Näiden kirjoituksessa kuvattujen hirvittävien olosuhteiden säilyttämiseksi brittiläinen "työväen"-hallitus lähettää sotalaivojaan Kiinaan.

Seurauksena työnantajien lisääntyvistä hyökkäyksistä, joiden kautta yhä suuremmissa ja suuremmissa määrin eroitetaan miestyöläisiä, joiden tilalle otetaan naisia ja lapsia, on naistyöläisten lukumäärä kevyempien teollisuuksien aloilla Kiangsun maakunnissa nyt jo kohonnut 70 prosenttiin koko työvoimasta. Kaikissa, sekä kiinalaisten, että ulkomaalaisten kapitalistien omistamissa tekstiilitehtaissa eroitetaan aikuiset miehet sekä myöskin naisia ja heidän tilalleen otetaan nuoria tyttöjä ja lapsia. Nämä nuoret työläiset eivät ainoastaan ole halvempaa riistovoimaa kapitalisteille, vaan samalla kertaa he ovat kykenemättömiä puolustautumaan työnantajien sekä työnjohtajien julkeuksia ja häyttömyyksiä vastaan.

Kutomoteollisuudessa työläiset työskentelevät 12 tuntia päivässä. Matka tehtaaseen ja tehtaasta kotiin kestää useimmassa tapauksessa 2 tuntia, niin että naistyöläiset joutuvat olemaan 14 tuntia poissa kotoaan. Koska ei ole mitään välipäätä tässä 12-tuntisessa työpäivässä, ovat työläiset pakoitetut haukkaamaan ruokapalansa aina koneiden käynnin lomassa. Jos he eivät tee sitä kyllin nopeasti, heitä joko sakotetaan tai sitten suoranaisesti eroitetaan työstä. Tehdasilmassa vallitsevan tomun vuoksi kärsii suurin osa näistä tehtaissa työskentelevistä naisista vatsahäiriöstä. Työnantajat eivät luonnollisestikaan ajattele koskaan tällaisen tilanteen korjaamista. Kun työläisestä on saatu puserrettua kaikki työvoima, kun hän on ulos kulunut, heitetään hänet yksinkertaisesti kadulle ja otetään toinen tilalle. Yksinpä pesuhuoneessa käyntikin on tarkasti rajoitettu ja työnantajan vallassa.

Useissa tekstiilitehtaissa, kuten esim. Lau-I-chan tehtaiden kutomoissa tehdään työtä 16—18 tuntia päivässä. Näissä tehtaissa työskentelevät naistyöläiset, joista suurimmalla osalla on vielä suoritettavanaan raskaat kotityöt, kuten pyykinpesu y.m., aloittavat työn klo 3 aamulla, eivätkä voi lopettaa ennenkuin klo 9 illalla.

Tätä hirvittävää kurjuutta lisää vielä ruokatarpeiden jatkuva hintojen kohoaminen. Esim. riisin hinta on noussut 60 prosentilla. Toisaalta taasen on palkkoja laskettu.

Yövuoro Sen-chin, Tafunin ja Tun-I:n tekstiilitehtaissa kestää klo 12:sta lauantai-iltana puolipäivään sunnuntaina. Jos joku naistyöläinen väsyy ja sulkee hetkiseksi silmänsä tiäiden hirvittävien pitkien ja epäinhimillisten työtuntien aikana, erbitetaan hänet heti työstä. Niinpä Tun-I tehtaissa viideltä naistyöläiseltä, jotka klo 2 aikaan aamulla äärettömän uupumuksen valtaamina sulkivat hetkiseksi silmänsä, tahdottiin vähentää 20 senttiä palkasta. Kun naistyöläiset tämän vuoksi kokoontuivat pesuhuoneeseen protesteeraamaan tovereittensa puolesta, vaativat työnantajat heiltä koko viikon palkkaa sakoksi.

Naistyöläisillä ei ole monessakaan tehtaassa tilaisuutta lämmittää kotoaan tuotua riisiä kuumassa vedessä. Näinollen esim. Tun-I tehtaissa työskentelevät 7,000 naistyöläistä joutuvat syömään riisinsä kylmänä. Palkaksi pitkästä työpäivästään ja raskaasta työstään tehtaissa naiset saavat tuon "loistavan" palkan, 60—70 senttiä päivältä, alimman palkan ollessa 10—20 senttiä päivässä (10 senttiä Kiinan rahaa on tällä kertaa 3 puol'pennlä Englannin rahaa ja penni on 2 senttiä.) On olemassa kuitenkin ainoastaan hyvin harvoja naistyöläisiä — jotka ansaitsevat 60 senttiä päivässä; keskimääräinen palkka on 30—40 senttiä. Työnantajien riisto- ja sortotoimenpiteet tulevat päivä päivältä yhä häpeällisemmiksi. Jokaisesta uudesta naistyöläisestä otetaan valokuva, minkä kautta tehtaiden omistajat voivat pitää yllä tehokasta mustalistajärjestelmää kaikista sellaisista työläisistä, joita he tahtovat piinata.

Tällaisesta työläisten kurjuudesta on luonnollisena seurauksena se, että työläisten joukkotaistelut lisääntyvät päivä päivältä. Työnantajat ovat huomanneet tämän vaaran ja valitsevat uusia sortotoimenpiteitä. Jokaisella uudella työläisellä tulee olla jonkun kauppiaan tai liikemiehen antama suositus ja tämä suosituksen allekirjoittaja pidetään sitten vastuunalaisena taistelun syttyessä kapitalisteja vastaan tai naistyöläisten lakkoutuessa. Tämä tarkoittaa sitä, että naistyöläinen ei ole ainoastaan työnantajastaan riippuvainen, vaan on samalla kertaa pikkuporvaristoon kuuluvan kauppiaan tai liikemiehen kontrollin alainen.

Silkkitehtaissa työtunnit ovat yli 14 tuntia päivässä. Lapsilla, joiden täytyy valmistaa silkkikoteloi työläisille, on vieläkin pitempi työpäivä kuin aikuisilla työläisillä. Heidän täytyy työskennellä koko pitkä päivä kuumaa, tukahduttavaa höyryä täynnä olevissa huoneissa; heillä on myt jo surulliset ja kuluneet kasvot. Onnettomuuksien lukumäärää koskevat numerot ovat hyvin korkeat lapsityöläisten keskuudessa. Joka päivä sattuu sellaisia onnettomuustapauksia, että kädet tai mahdollisesti koko ruumiskin palaa. Ylivalvojat saattavat vielä pieksää heitä usein. Tyttöjen itkua kuuluu koko pitkän päivän aika tehtaassa. Ja-penin tehtaassa eräs ylivalvoja rankaisi tyttöä, joka ei ollut valmistanut silkkikoteloita kyllin hyvin, heittämällä kuumat kotelot hänen käsilleen, jotka paloivat pahasti. Tämä raakamainen rankaisumuoto on tullut aivan yleiseksi.

Mutta Shanghain naistyöläiset seisovat lujina Kiinan kommunistipuolueen sekä punaisten ammattiunioiden johdon alaisina, ollakseen valmiina vallankumouksellisen taistelun noustessa tämän riistäjien orjuuttamisen poistamiseksi. Me tulemme seuraamaan Neuvostoliiton siskojemme esimerkkiä ja taistelemaan olka olkaa vastaan veljiemme kanssa neuvostovallan voimaansaattamiseksi Kiinassa.

Ladysmith, B. C.

Naisliiton toiminta on ollut vilkasta koko kesän, ei ole puhuttukaan kesälomasta mitään. Ja elhän meillä työläisille olekaan aikaa kesälomaan nyt, kun on kaikista kriittilisin aika, jolloin tarvitaan kaikki voimat liikkeelle. Päiväpäivältä kärjistyvät luokkien väliset suhteet, työväenluokan eteen aukenee yhä uusia tehtäviä ja velvollisuuksia. Me täällä olemme samassa asemassa kuin kaikkialla muuallakin: riisto kärjistyy, työväen asema käy entistä kireämmäksi ja näin ollen on samassa asemassa koko maailman köyhälistöluokka. Sikäli emme voi irroittautua yhteisestä taistelusta työväenluokan puolesta, vaan meidän on entistä kiinteämmästi solmittava suhteita luokkaveljiemme ja siskojemme kanssa. Siksi me myös päätimme, että on hankittava uusia jäseniä T:n. liittoon, ja velvoitettiin, että jäsenten on koetettava saada uusia jäseniä niinpaljon kuin mahdollista. Saamme sitten nähdä, kun yritämme, josko siinä onnistumme. Ei meillä suuria mahdollisuuksia olekaan, kun palkkakuntamme on näin pieni, mutta toivomisen varaa kumminkin vielä on.

Lokak. 9 p:n kokouksessa keskustelimme koko Canadaa käsittävästä T.N.L. konventsionin pidosta. Me olemme sitä mieltä, että ei ole mitään liikettä, joka koskisi vain naisia yksistään ja että niitten olisi tarpeellista erikseen pitää mitään koko maata käsittävää konventsionia; siitä vain on suurta rahanhukkaa näin huonona aikana. Naisliittothan ovat tavallaan kommunistipuolueen alaosastoja, jotenka ne saa niitten kautta ajaa kaikki ne asiat joita naisliitot vaatii, naisten vain on evästykset laadittava ja annettava ne edustajalle.

Naisliitto panee toimeen tk. 25 p. näytösiltaman, jossa näytellään yksinäytöksinen kappale nimeltä Kylänsatraappi. En ole kuullut minkälainen sisältö siinä on, mutta kyllä se semmoinen on että kannattaa tulla katsomaan niin kaukaa kuin kaaralla pääsee. Eikä ovirahakaan ole suuri, ainoastaan 35 c. Sillä vielä saa tanssia kello 12 asti hyvällä hanurin soitolla.

Muistakaapas te farmarinaiset käydä useammasti kokouksissa, eihän muuten tiedetä oletteko te jäseniä tai ei. Pitäisi käydä ainakin kerta kolmessa kuussa että nimi pysyisi kirjoissa, se ei ainakaan ole paljon, ja sen voi käydä jos vain haluaa. Toivon että ensimäisessä yhteisessä kokouksessa tavataan, se on joulukuun 4 p. ryhmä 2:n kokous Ladysmithin haalissa. — Mikkolan E.

Canmore, Alta.

Koska nälmme Vapaudessa viime kuun 23 pnä sihteristömme kehotuksen naisliiton osastoille, että ottaa seuraavat asiat keskusteltavaksi niin pidimme 28 p. syyskuuta ylimäärälisen kokouksen ja keskustelimme, ensin koko Canadaa käsittävän konventsionin pidosta. Emme osannut sanoa sinne eikä tänne näin pienenä joukkoa, mutta entuudesta yleiset mielipiteet huomioon ottaen se tulee ehdottomasti pidettäväksi lähitulevaisuudessa. Edustajaan nähden olimme sitä mieltä, ettei ole tarpeellista panna edustajaa Albertasta, vaan yhdytään B. C:n edustajaan. — Canmoren osastoilla ei ole suuria toiveita saada paljon varoja kokoon edustajain kustannuksiin, mutta koetetaan jollain tavalla mukana olla.

Sitten me keskustelimme Canadan työläisten yhtenäisyysliittoon yhtymisestä. Saimme miestovereitakin kokoukseen selvittelemään meille sen tarkotusta. Annoimme miestovereillemme vähän nuhteita kun eivät ota meitä paremmin huomioon, että selvittäisivät meille paremmin yhteislä asioita. Mutta huomasimmekin, etteivät he olleet sen asian kanssa edempänä kuin mekään; nyt ne ovat hyväksyneet sen ohjelman, vaan eivät ole vielä jäsenlä. — Päätimme yhtyä jaostona kun ei ole jäsenmaksut kallliit. Ensi kokouksessa päätämme kuinka pitkältä maksamme jäsenmaksuja eteenpäin, jonka toimitamme sihteeristön kautta. — Taas yksi askel eteenpäin edistyksen tiellä.

S. järjestön osaston ylimääräisessä kokouksessa keskustelimme kirjallisuusiltaman pidosta Vapauden hyväksi ja päätettiin tilata kirjoja 25 kappaletta ja samoin numeroita 35 sentin ja näytöskappale. Ajasta, milloin ne pidetään ei vielä päätetty, pännaan ne toimeen silloin kun nähdään mahdolliseksi, sillä toiminnan sakki on hyvin pieni ja sitäkin pakkaa lamaannutamaan jotkut seikat.

Häpeästä ja vihasta pakkaa veri, varsinkin sellaisen, joka itsekin on sattunut Lapualla syntymään kuumenemaan, kun näkee lehdistä lapualaisroistojen töitä. Luin Vaasan lehti-rievusta otsikkokirjotuksen: "Oliko meidän marssimme oikeutettua?" Olipa tietenkin se teille tunteettomille roistoille, ihmispedoille oikeutettua, mutta ei ihmisille. — On väärin että tällaisiin petoihin verrataan ihmisiä sen perusteella että ovat Lapualla syntyneet. — Hilda Paavola.

Burritt, Ont.

Meillä täällä on aina kerran kuussa naisjaoston kokous. Minä tulin jo viimekuun kokouksessa valituksi Vapauteen kirjoittajaksi, vaan se jäi tekemättä. Tämän kuun 12 päivänä oli kokous Toivos-Lyydin luona ja siellä antoi joka akka mokensia kun en ole kirjoittanut. Syystä sen sainkin.

Opintokerhosta, sen perustamisesta on ollut puhettä monesti ja on joku aika sitte valittu siihen johtohenkilöt. Nyt meillä oli aikomus keskustella siitä, vaan ei ollut niitä johtohenkilöitä saapuvilla. Niin se jäi sikseen. Meidän täytyy huomauttaa niille toverittarille jotka eivät saavu kokoukseen aikanaan, että jättää silloin muut hommat sivuun, niin meidän toistenkin täytyy tehdä.

Ploneerlosasto täällä toimii. Heillä on kokous joka kuukausi ja ensimäisen iltaman hommasivat tämän kuun 18 p:nä.

Viime kokouksessa keskustelimme niistä 26 päivän iltamista ja päätettiin että saavutaan silloin haalille kello 6 illalla. Siellä on ensin yleinen keskustelukokous ja sitte myöhemmällä hyvää ohjelmaa ja näytöskappale. Sinä iltana täytyy muistaa S. järjestön jäsenkirjurin ottaa jäsenkirja kainalon ja saapua haalille, niin tietysti sinne silloin nimiä tulee, kun se tilaisuus on oikein sitä varten — jäsenryntäysiltama. — dlä.

Jos tunnette

että lehtenne on lukemisen arvoinen, niin koettakaa avustaa sen levenemistä.

Rosegrove, Ont.

Pilvisenä valkeni 9:nnen päivän aamu, vaan naiset tahdon voimalla ajoivat pilvet "pietulahan" ja niin tulikin kaunis auringonpaiste, sillä olimmehan päättäneet silloin lähteä vierailumatkalle kaukana asuvien tovereittemme luo ja pitää siellä naisosaston kokouksen. Ja niin kokoonnuttiin määrättyyn paikkaan ja sieltä lähdettiin joukolla kävelyretkelle päämäärää kohti. Pian saavuttiinkin metsätielle. Ihailtiin luontoa, joka komeili monivärisessä syyspuvussaan.

Mustikan varretkin oli muuttuneet punaiseksi, vaan mustikat olivat pysyneet sinisinä ja mehevinä ja maistuivatkin hyvälle, kun nopimme niitä tien varrelta suihin mennessämme. Pian olimmekin perillä. Emäntä tarjosi kahvit, joka virkisti pitkän kävelyn jälkeen.

Kokous alettiin yhteislaululla. Joukkomme kasvoi kahdella jäsenellä. Päätettiin alottaa talvitoiminta ripeästi sillä kesäkiireet ovat loppuneet, että on taas enempi aikaa valistustyöhön. Ottakaamme innolla osaa itseopiskeluun, johon meillä on tilaisuus talven kuluessa.

Valittiin komitea hankkimaan ohjelmaa vallankumousjuhliin. Naisten nyrkkilehti "Yritys" luetaan myös silloin. Juhlat pidetään 8 p. marraskuuta kello 8 illalla S. J. haalilla Siellä tulee olemaan paljon ohjelmaa, näytöskappale y.m. Saapukaa joukolla työläisten suurjuhlaan. Vapauden vallankumousnumeroon päätettiin lähettää naisosaston onnittelulmoitus. Päätettiin avustaa kirjallisuusiltamia. Valittiin komitea huolehtimaan niistä tehtävistä jotka siinä ilmenee.

Hiilenkaivajien avustukseksi jaettiin viisi keräyslistaa. Toivomme parasta keräyksen onnistumiseksi, sillä he todella ovat avun tarpeessa.

Lähetimme myös pienen avustuksen lännellä pidettävän maatalouskonferenssin menojen peittämiseen.

Kokouksen loputtua ryypättiin taas kahvit ja sitten lähdimme tyytyväisinä kotia kohti. Paluumatkalla polkkesimme vielä muissakin taloissa. — Olemme kiitollisia siitä toverillisesta kohtelusta sekä vieraanvaraisuudesta, jota saimme osaksemme. Sällyköön toveruus keskuudessamme.

Ne Round Laken haalilla pidetyt osuustoimintajuhlat olivat suuremoiset. Tilaisuuteen oli saapunut paljon väkeä. Ohjelmaa oli myös runsaasti. Hyvältä maistui osuuslelpomon leivokset ja kermakahvit. Paljon oli touhua kuljettaa moienlaiset leivokset tänne asti. Lausumme toverilliset kiitokset siitä harvinaisesta tilaisuudesta.

Olisi toivottavaa että ne, joilla suinkin on tilaisuus ostaa tavaraa talven varaksi, tekisivät nyt ostokset osuuskaupasta, ennenkuin autokeli loppuu. Pian tulee taas sekin aika.

Seuraava naisosaston kokous on Heinon farmilla 13 p. marraskuuta kello 1 päivällä. Saapukaa joukolla. Uudet jäsenet tervetulleita. — Maiju.

Muistojen mailta

Oli lokakuun alkupuoli ja ulkona sanoi rankasti. Katri istui lampun ääressä parsien pieniä sukkia, saatuaan lapset nukkumaan. Kylmäkin puisti, mutta elhän sopinut viimeisä puita pistää uuniin, ne loppuvat huomenna sittenkin. Lähtiessään Amerikaan oli Eero vakuuttanut ei koskaan unhoittavansa häntä ja pienokaistaan, joista nuorempi oli aivan kapalovauva. Katri oli silloin jäänyt asumaan lastensa kanssa erään talon nurkkaan "koturiksi".

Parin vuoden ajan olikin Eero muistanut lupauksensa. Oli kirjoittanut ja lähettänyt rahaakin silloin tälloin, niin että Katri oli saanut pienoisen mökin itselleen. Miten hauskalta silloin olikaan tuntunut, kun sai muuttaa oman kattonsa alle pois vieraan tuvasta. Mutta miten sitten kävikään, Eeron kirjeet harvenivat ja lopulta ei niitä lainkaan enää tullut. Katrin sydän tuntui tuskasta pakahtuvan. Lasten kanssa jääneenä suruun ja puutteeseen, oman ystävän hylkäämänä. Se oli siitä asti ollut taistelun aikaa aina tähän asti — ja vielä monet, monet pitkät vuodet tulisi olemaan tällaista, ennen kuin lapsetkaan olisivat suuria.

Ennen, kun he olivat aivan pieniä, täytyi Katrin jättää ne koko päiviksi omin päinsä kotiin, mennessään työhön. Tunnit kuluivat silloin hitaasti äidiltä, joka suri pienokaistensa kohtaloa. Ovatko vielä edes hengissä kun menen — monta kymmentä vaaraa on päivän mittaan tarjona avuttomille. Useasti olivat pienet päät olleet ikkunassa tähystelemässä, eikö äitlä jo näkyisi tulevaksi. Monta itkua oli keritty itkeä ja monta riitaa riidellä ja taas sopia. Niitä ei kukaan kuullut, sillä mökki oli erillään muusta kylästä, kaukana metsän laidassa. Kaikki ikävyydet unohtuivat lapsilta kun äiti tuli illalla kotiin työstään.

Vuodet kuluivat kuitenkin. Nyt he ovat jo kouluijässä, mutta nyt he myöskin kuluttavat paljon enemmän ruokaa ja vaatetta. Ei riitä Katrin ansiot aina kaikkein välttämättömimmkään, nyt kun ei ole työtäkään kun sattumoisin. — Oi jospa Eero nyt edes hiukan lähettäisi apua, kun on ankara talvikin edessä, ja ruokavarat ovat aivan lopussa, niin hän, Katri, unohtaisi kaiken entisen lasten tähden! Mutta turha on kai toivoa. Eero on heidät unohtanut 1-jäksi. Atlannin ulappa oli viilentänyt miehen rakkauden. Viinä ja toinen nainen oli vietellyt heikon luonteen. Eero tuudittaa toisen naisen lasta, antaessaan omiensa kärsiä vilua ja nälkää.

— Jospa me saisimme nukkua ijäksi pois, sillä eihän meitä kukaan kaipaa. Eikö ole väärin antaa viattomain lasten kärsiä, — Näin ajattelee Katri yksin istuessaan. Monta tämmöistä epätoivon hetkeä hän on ennenkin viettänyt. Joskus ennemmin hän rukoili jumalaa avukseen, mutta tuo jumala ei kuuliut, ei auttanut köyhän lasta. Jumala on vain rikkaitten jumala. Se antaa vain niille joilla paljon on, ottaen pois köyhältä ainoankin. Enää ei Katri rukoile, mitäpä sitä tyhjästä rukoilee.

Ei Katrilla ole liikoja iloja elämästä ollut. Alinomaista huolta ja puutetta se on ollut. Monasti hän on viimeisen leipäpalan lapsilleen tasannut, itse jäädesssä ilman. Hän elää vain lapsilleen. Hän tietää kuinka raskasta on työtätekevän naisen yksin kasvattaa lapsia nykyisen yhteiskuntajärjestelmän aikana. Mutta hän toivoo, niinkuin monet muutkin äidit, että hänen lapsensa ja lasten lapsensa saavat tulevaisuudessa paremman elämän kuin mitä hänellä itsellään on ollut.

N:o 5. Kirkland Lake.

ODOTETTU VIERAS

Kirj. ANJA VASAMA

Marusja kiilloitti samovaaria kuumeisella kiireellä. Odotettiin vierasta. Kuinka pitkä aika siitä olikaan, kun heillä oli käynyt oikeita ihmisiä.

— Jouduhan, Marusjani, Aleksei Petrovitsh saapuu tuossa tuokiossa — huusi keittiön ovesta Nadesda Mihailovna, Marusjan äiti.

— Voi kuitenkin, äitiseni!... Sinä olet jo puettuna. Olisit vähän auttanut minua. Näethän, kuinka paljon minulla on työtä.

— Jätä sinä piikain työt piioille...

— Mutta kun ei ole piikoja...

— Onhan niitä ollut ja onhan niitä vieläkin, kun vaan jaksamme odottaa. Eihän nyt voi niin menä... Sinä pilaat kätesi tuollaisessa roskatyössä, niin ettei kukaan meidän ihmisistä niitä voi suudella — Nadesda-äiti huiskutti viuhkaansa kiihkeästi ja meni.

Marusja huokasi ja katsoi huolestuneena likaisia käsiään. Äiti oli juuri käskenyt hänen kiilloittamaan samovaarin — ja nyt...

Tyttären taloudenhoito oli hänen kasvatuksensa tasalla. Äiti milloin käski, milloin kielsi, eikä tehnyt itse mitään. Marusjalla ei ollut kylliksi aikaa käydä koulua, palvella äitiä ja hoitaa taloutta, ja sitäkään vähää aikaa ei hän osannut käyttää hyväksensä. Pöydät ja hella olivat likaisia astioita kukkuroillaan. Lattia oli roskainen ja tahmeana liasta, ja tämän kaiken keskellä sievä yhdeksäntoistavuotias tyttönen — hiukset hapsollaan ja vaatteet risoista roikkuen — tehden työtä, mikä myöskin hänestä oli tärkeintä, vähän väliä pyyhkäisten likaisia kasvojaan, joten ne olivat kirjavanaan likatäpliä.

Ennen oli keittiössä ja sisähuoneissa palvelijoita, jotka siivosivat huoneet, laittoivat ruuan, kylvettivät, pukivat ja kampasivat äidin ja tyttären. Ei tarvinnut muuta kuin käskeä ja istua kuvastimen edessä ja ihailla itseään. Sitten tuli se kirottu vallankumous ja pani kaikkien oikeitten ihmisten asiat nurin. "Tee työtä" — sanovat. Hy! ... tehdä työtä ... johan se olisi häpeä. Jumala varjeli toki osan omaisuudesta noilta roistoilta, joten tähän saakka on tultu toimeen jotenkin, mutta kuinka käy vast'edes. Ei ole enää tähteenä kuin muutamia korjuja ja — entä sitten...

Näin kertoili äiti tyttärelleen.

Marusja oli lokakuun vallankumouksen tapahtuessa vielä lapsukainen — hemmoiteltu ja olkukas. Hänen päähänsä oli aina päntätty samaa asiaa: bolshevikit ovat rosvoja ja tämän maailman perkeleitä. Joita pitää vihata sydämensä pohjasta. Hän pelkäsi ja kammoksui heitä.

Mutta elämä oli elettävä. Marusja halusi kouluun, jota äiti vastusti.

— Odotahan, Marusjani. Tulevat heidän herrat, ja sitten saat kotiopettajattaren.

Näin lohdutti äiti tytärtään, sillä hän siihen viipittömästi uskoi, vaikka oma miehensäkin oli kaatunut koltshakin armeijassa taistellessaan neuvostovaltaa vastaan.

Lapsen vaisto sanoi Marusjalle, että tuo entinen ei ole enää niinkään varmaa. Sitä paitsi oli hän alaa silloin tällöin seurustellut toisten lasten kanssa ja hiljaa oli häneen hiipinyt uuden ajan ajatuksia, joista hän ei vielä itsekään ollut tietoinen. Toiset lapset ilkkuivat, kun hän ei ollut koulussa, ja niin täytyi äidinkin koulutuumaan suostua.

Koulussa Marusjan ajatusmaailma koko joukon laajentui. Mutta vanha kasvatus istui lujassa. Hän häpesi vieläkin taloustöitä, ja varoi visusti, ettei kukaan oikeista ihmisistä pääsisi näkemään, kun hän askarteli keittiössä.

Harvoin heillä ketään kävi. Ei ollut varaa pitää kesteja kuten ennen hyvinä päivinä. Mutta nyt odotettiin Aleksei Petrovitshiä, sillä hän oli oikeitten ihmisten poika.

Nadesda Mihailovna odotti kiihkeästi vierasta. Aleksei Petrovitsh ja hänen tyttärensä olivat jo lapsina toisilleen luvatut. Aleksein vanhemmat asuivat Jaroslavissa, kuten hekin, ja Aleksein isä ja Nadesdan mies olivat upseeritovereita tsaarin armeijassa. Pojan ollessa kymmenvuotias muuttivat he etelään. Siltemmin oli isä kuollut, eikä Nadesda Mihailovna ollut kuullut heistä paljoa.

— Hänestä saa Marusja toki arvoisensa puolison — ajatteli hän. Bolshevikkeja vilisi kaikkialla ja hänen äidillinen sydämensä kauhistui mahdollisuutta että hänen tyttärensäkin vielä villlintyisi ja naisi bolshevikin.

Hän pukeutui ainoaan jälellä olevaan silkkileninkiinsä, joka oli jo monesta paikasta repeytynyt ja kurottu sieltä ja täältä kokoon. Minkä sille voi, kun ei osaa neulaa käyttää.

Huone oli nyt vähän niin ja näin. Roskat ja pölyt työnnettiin tavallisesti nurkkiin ja sohvain alle, kunnes löysi jonkun jumalaa pelkäävän ihmisen, joka herroja säällen tuli ja korjasi ne pois.

— Kyllähän Aleksei Petrovitsh ymmärtää...

Nadesda-äiti seisoi tavallisella paikallaan kuvastimen edessä ja korjaili lakastunutta kauneuttaan mustalla ja punaisella, ajatellen vain itseään ja unohtaen kokonaan tyttärensä, jonka vuoksi hän vierasta odotti.

Tällä välillä Marusja oli saanut samovaarin kirkkaaksi ja siirrelyä vähän likaisia astioita yhteen lääjään. Mistä niitä olikaan niin paljon kerääntynyt. Olisi vähän vähemmän astioita, niin ei olisi mistä likaantua. Roskat hän lakaisi nurkkaan. Hellaa nyt ei käynyt yrittäminenkään puhdistaa, sillä se oli siksi paksussa noessa ja rasvassa.

Marusja alkoi juuri lähteä pukeutumaan, kun keittiön ovelle koputettiin. Hän aukaisi oven ketjun varaan ja katsoi ulos. Sieltä katsoivat häneen iloiset nauravat silmät. Pyrkijä oli komea nuorimies, joka kysyi Nadesda Mihailovnaa.

— Odottakaa, olkaa hyvä — Marusja riensi kutsumaan äitiään.

Nadesda-äiti tuli maalattuna ja pyntättynä hepenissään. — ainaista viuhkaansa leyhytellen. Marusja juoksi itseään siistimään.

— Mitä asiaa?

— Olen Aleksei Petrovitsh ja haluaisin...

— Oo... oo... rakas Aleksei Petrovitsh kuinka neittiön ovesta? — Ketju putosi ja ovi aukeni auliisti. — Tervetuloa! Tervetuloa! — Nadesda-äiti ojensi kätensä suudeltavaksi, mutta toinen ei sitä huomannut, mikä suuresti hämmästytti Nadesdaa.

Hän lihoitteli sisään, jonne vieras häntä seurasi, koettaen olla kohtelias ja huomaavainen, vaikka ei voinutkaan kokonaan peittää pettymystään vieraaseen nähden. Nadesda oli odottanut ylhäisennäköistä, hienoa miestä, joka ennen kaikkea osasi käyttäytyä, ja hän onkin vain tavallinen ihminen. Kuinka kaikki ihmiset voivatkaan näyttää nykyään niin jokapäiväisiltä! Hyvät vaatteethan hänellä kyllä näyttää olevan, mutta saisi olla vaikka vähän huonommissakin, kunhan näyttäisi hienolta ja ylhäiseltä, kuten ennen nuoret miehet — he kyllä osasivat käyttäytyä, suutelivat sormet ja sormenpäätkin ja — salvathan ne vaikka käsivartta ja kaulaakin, kunhan varoivat, ettei kukaan nähnyt. Mutta tämä! — Näkee jo, etteivät oikeittenkaan ihmisten lapset saa enää kasvatusta.

— No niin! Mitä kuuluu — päätti Nadesda-äiti ajatuksensa.

Aleksei Petrovitsh vastaili asiallisesti ja kohteliaasti. Keskusteltiin sitä ja tätä, mutta Nadesda-äiti tunsi, että mitä enempi hän vieraansa kanssa tarinoi, sitä etäämmälle hän hänestä häipyy ja hänen loistava seurustelutaitonsa pettää. Heidän keskustelussaan soinnahti vieras sointu ja — siinä ei ollut oikeitten ihmisten sävyä.

Nadesda Mihailovna tunsi itsensä levottomaksi, mutta ei tiennyt oikeastaan, mistä syystä.

— Suokaa anteeksi! Menen hakemaan tyttäreni — ja niin hän pääsi selvittelemään sekavia tunteitaan.

Aleksei Petrovitshia, hymyllytti. Hän kyllä osasi lukea Nadesdaäidin kasvoista hänen ajatuksensa. Aleksei Petrovitsh oli kaivosinsinööri ja neuvostovallan uskollinen kannattaja. Luonnollisesti oli hänkin kauan hapuillut pimeydessä ja ollut epävarma ja — häneenkin oli kasvatus iskenyt syvään. Mutta jokapäiväinen työ, toslelämä, toverillinen seurustelu työläisten kanssa, tiedonjano ja töisten insinöörien jarrutus ja kolttoset ohjasivat hänen vaistonsa oikeaan uomaan. Hän syventyi vallankumouksen historiaan ja tutki joka vapaahetkenä, mitä kommunismi tarkoittaa ja oli aina valmis puolustamaan neuvostovaltaa.

Entisyys lapsuudessa ja aikaisessa nuoruudessa kuvastui Alekseille kuin harson takaa kiiltonappisine, matelevine lakeijoineen, komeine vaunuineen, yläruumiiltaan alastomine naisineen, joiden laahukset vetivät maata — ylellisine ruokineen, hienoine juomineen ja yleensä valtakuntana, jossa ei kenkään tehnyt työtä, vaan teetti toisilla. Mitä oikeutta oli heillä sellaiseen? Hän vertasi sitä kurjuuteen, jota oli nähnyt, eikä voinut niitä sovittaa keskenään. Työ oli hänelle ilo ja maalle siunaus.

Istuessaan ja odotellessaan hän vähän katseli ympärilleen. Huone oli komeasti sisustettu — kaikkialla tupsuja ja hepsuja —, mutta teki kuitenkin surkean vaikutuksen. Kaikkialla pölyä ja kaikki osoitti, että puuttui siistivää, järjestävää kättä.

— He eivät ole vielä irtaantuneet entisestä — huokasi hän mennen pianon luo. — Mutta kuka olikaan se herttainen nokinenä, joka minulle näytti tuhrulsta olemustaan oven raosta

Ikäänkuin itsestään Aleksein sormet koskettelivat näppäimiä ja Internationalen sävelet tulvehtivat ilmoille.

Ovi tempaistiin kiivaasti auki ja Nadesda-äiti seisoi siinä kauhuissaan, ja hänen takaansa kurkistellivat suuret kysyvät silmät. Aleksei tunsi heti tuon nokinenän, vaikka hän nyt olikin silkissä ja helmissä, ja arvasi hänet talon tyttäreksi.

— Kuinka... kuinka tämä on käsitettävissä ... Tuo kauhea sävel..

— Rauhoittukaa, Nadesda Mihailovna. Sehän on jokapäiväinen sävel nykyaikana. Pidän siitä erittäin paljon ja soitan sitä useln, sikäli kuin on tilaisuutta — sanoi nuori mies, mennen naisia vastaan. — Tyttärenne — arvaan. — Hän tervehti Marusjaa, katsoen hänen veitikkamaisesti.

— Te... te... Aleksei Petrovitsh ... ystäväni poika! — huudahti Nadesda-äiti kiihtyneenä. — Kuinka se voi olla käsitettävissä?

— Nykyoloissa täytyy käsittää paljon ja työ opettaa ihmistä. Kun työskentelee syvällä maan sisässä — ilman valoa ja aurinkoa — oppii antamaan kaikelle työlle arvon ja — ainoastaan työlle ja työntekijälle. Jäin orvoksi miltei lapsena, Neuvostovalta kouluutti minut ja siis en ole minkään yksityisen, vaan neuvostovallan palvelija ja työntekijä.

Tämä kaikki meni Nadesja Mihailovnalta yli ymmärryksen, mutta Marusja ahmi joka sanan. Kuinka halusta hän olisi istunut tuon maankaivajan — kuten hän häntä ajatuksissaan nimitti — viereen ja kysellyt häneltä kaikenlaista hänen olostaan ja elämästään ja ajatuksistaan bolshevikeista, ja hänen työstään tuolla kauheassa kaivannossa, mutta hän ei voinut olla oma itsensä.

Häntä oli aina opetettu olemaan kauniisti määrätyn välimatkan päässä, puhelemaan miellyttävästi ja säädyllisesti ja esiintymään kaikin puolin edukseen. Mutta säännöllisesti rikkoi hän näitä tapoja, saaden äidiltään ankarat nuhteet. Nyt kun hän olisi halunnut tosissaan rikkoa noita sääntöjä, ei hän saanut sanaa suustaan. Tuntui niin oudolta ajatella, että hänelle jo kauan ajateltu mies oli bolshevikki. Mutta hän oli niin miellyttävä ja hyvä. Jos kaikki bolshevikit ovat tuollaisia, niin kulnka hän heitä rakastaisikaan... Sitten oli tuo äiti, joka loi häneen niin kummallisia silmäyksiä, aivan kuin ei ensinkään pitäisi vieraasta, vaikka oli niin häntä odottanut.

— Ole h

ttkustakaa
UOMEEN
tsin Amerikan
Linjalla

Suomalaisten
Suosima
Linja

Lyhyt, Nopea
ja
Mukava Matka

UOMEEN
(Göteborgin kautta)
ulkuunottot New Yorkista:
HOLM" — Marrask. 1 p.

STOMOOTTORILAIVA
UNGSHOLM"
Lähtee
XISTA — Marrask. 10 p.

SÄ JOULU SUOMESSA
SUURET
ULUHUVIMATKAT
ALIFAXISTA
NINGHOLM Jouluk. 1 p.
HOLM — Jouluk. 8 p.
KAA HYTTINNE NYT!

n Pohjanmeren poikki samassa ko-
merikiavassa.
n Suomeen kestää Ainoastaan 10
Lähempiä tietoja kääntykää hy-
meidän paikallisasiamiehemme puo-
jouttakaa suoraan seuraavilla osoit-

sh America Line
Y ST. MONTREAL QUE.
W. Ahlqvist
69, SUDBURY, Ontario.

tilökohtaisesti
johdettu
-HUVIMATKA
een 8 päivässä
n kautta, jossa tilai-
n historiallisen kau-
mäkemisiin on järjes-
nsimmäisellä kahdes-
ilman nopeimmista
löyrylaivoista:
. BREMEN
51,656 tonnia
tajana tälläkin kertaa tulee
an kokenut ja tunnettu
lai Johnson,
ruotsalainen edustaja Cleve-
din konttoristamme.
ys Suomen Höyrylaiva Osa-
niilla laivalla yli Itämeren
Helsinkiin. — Runsas suo-
n mukainen ruoka. Kolmar
isesti suositeltava.
hinnat tässä loisto-
ainoastaan $113.00
ssa luokassa. Edes-
aisin $190.00.
ajoukkue lähtee New
joulukuun 6 päivä,
varhain aamulla.
oka on aikonut matkustaa
uluksi, ei jää pois tästä
sta ja nautintorikkaasta mat-

th German
Lloyd
PÄÄKONTTORI
e St., Toronto, Ont.
— Regina — Ed-
— Montreal —
er — Halifax —
Calgary

A JOULUMATKA
an Helsinkiin
henkilökohtaisesti
ettu huvimatka
lähdetään
XISTA, N. S., CAN.
lukuun 6 p:nä
KOSCIUSZKO
n S. S. Lituania
—o—
set hytit, ruoka pal-
rikoiset jouluateriat,
n konsertti, tanssia,
a, urheilua j.n.e.
sen Halvat Hinnat
uokka $106.00 - Tu-
nas luokka $123.00
toinen luokka) —
okka $155.00 (enti-
simäinen luokka).
verot lisättynä.
stö edestakaisissa pi.
Varatkaa paikkanne
nyt jo.
—o—
i lähimmän asiamie-
uoleen tai suoraan
A AMERICA
LINE
ALTIC AM. LINE
— 51 Upper Water St.
— 616 Saint James St.
— 72 Queen St., W.
— 676A Main Street.
— 207 McMillan Bldg.
— 10350—101st St.
Box 69, Sudbury, Ont.

Kuinka körttiläisfascistit saattoivat toveri Juutia Kuolemankorpeen

Petroskoin lepopuistossa tapasin revityssä työpuserossa juuri Suomesta kyörätyn toveri Emanuel Juutin Kuopiosta. Pyysin hänen pääpiirteissään kertomaan matkansa vaiheet. Hän suostui. Ilman minkäänlaista etuvalmistusta lausui seuraavaa:

— Näet minä olin Kuopion etukaupungissa kesäkuun 16 päivänä suorittamassa pientä urakkaa sillankorjauksella, jonka yksin olin ottanut paitsi erästä hevosmiestä, joka vedätti sihen rakennustarpeita. Jo päivällä olin saanut kuulla puheita fascistien saapumisesta kaupunkiin. Kaksi fascistipappia olivat pitäneet sankarihaudoilla puheitakin. Samaan aikaan veljeshaudalla, joka on siinä lähellä, sattui olemaan eräs nainen, joka on pyydetty hoitamaan veljeshaudan kukkaistutuksia ... että eräs fascisti potkaisi naista, joka horjuen kaatui. Sama valkoinen sankari kaatoi ainoan ristin, minkä olivat 1918 keväästä sattumalta jättäneet. Päivänmittaan kuului yhtä ja toista vähäpätöistä muutakin. Kello 4 ip. saapui sillalle ja siitä ohi tunnettu ohranan agentti. Tämä pyörsi takaisin mitään lausumatta. Hetki sen jälkeen porhalsi auto, joka pysähtyi ihan sillan vierelle. Autosta astui 5 sivillipukuista herrasmiestä ja käskivät tinkimättömällä äänellä nousta autoon. Mutta kun huomasin väkivallan olevan kysymyksessä, heittäytin yli aitakaiteen, joka suojaa rautatien pengermässä aallonpiia, jonka alatse junat kulkevat.

Roistot kumminkin olivat niin lähellä, että saivat monin kourin minua niskasta kiinni, vaikka olin ihan putoamaisillani alas korkeudesta. Tartuin kiinni käsipuihin, mutta monta miestä kun repivät, saivat piankin minut väkivalloin autoon. Taistelua tuskin kukaan oli näkemässä, sillä se tapahtui lyhyenä aikana ja ainoastaan muutamin äännähdyksin. Herrat ähkien ja puhkien eivät tahtoneet saada sanaa suustaan. Vihdoin, kun oltiin pois jo kiitämässä, alkoivat selittää: "Kommunistit nyt ajetaan maasta". En vastannut mitään, katselin vaan kahakassa revittyä puseroa ja paitaa. Näet vieläkin kuinka ovat rikki. (Juutin uusi pusero oli monesta kohti kappaleina. Allaoleva paita pysyi kaulassa ainoastaan kauluksen varassa, miehustaa siinä ei paljon ollut jälellä.) Näistä roistoista tunsin hammaslääkäri Jalkasen sekä hänen veljensä samoin Jalkasen Rautalammiltä. Urhouttaan tappetussa osoittivat Leppäviroilta olevat miehet, joiden nimiä en nyt muista, vaikka heidät hyvin tunnen.

Saavuimme Leppävirran kirkonkylään pankinjohtajan taloon. Täällä talonisäntä heti raportteerasi puhelimitse kovalla kuuluvalla äänellä: "Ensimäinen lähetys on tänne saapunut". Vallan selvästi huomasi kaikessa olevan täysin johdonmukaisen suunnitelman. Ei kauan senälkeen kun saapui kaksi autoa, joista jälkimäiseen minut sijoitettiin ja lähdettiin Turpeesalmelle, missä on ylikulkua varten lossipaikka. Autot ajettiin suoraan lossiin ja kielletiin liikahtamasta, ääntäpäästämästä, tahi tekemästä, mikä on vastoin heidän tahtoaan. Katselin ulos ikkunasta ja huomasin joukon miehiä, jotka kiersivät koneistoa. Huusin heille voimieni perästä: Hei toverit! Juutia vievät lahtarit tapettavaasi!... Tätä minun ei olisi pitänyt huuttaa, sillä lujat kourat takertutuvat kurkkuun ja henki lakkasi kulkemasta. Minut painettiin penkin alle ja iskettiin nyrkeillä. Panin vastaan minkä mies voi panna videlle, ja mylläkäsä särkyi auton ovi. Asettivat kahden väliin istumaan ja painoivat mauserinpiiput kumpaankin ohimoon ja hihkuivat...

Siitä selvittyä mentiin taasen eteenpäin Karvian kanavalle Heinävedellä. Täällä taasen tuli kaksi autoa vastaan. Pysähdyspaikassa kysyivät josko minä tunnen saattajia. Sanoin tuntevani heistä neljä ja nimittelin. Tämän johdosta nolostuivat hieman ja läsivät neuvottelemaan. Kauppias Koposen talosta palasi puhelimesta taasen mies vastaus mukanaan: "Puu-uistin ja lisäpainoja". Tämän näkyivät ymmärtävän, koska virnuilivat. Ja niin ajoi auto viereen ja sain määräyksen muuttaa. Matka jatkuu Joensuun kaupunkiin. Eräällä kahkaalla tuli auto vastaan ja seurasi neuvottelut. Ne olivat salamyhkäiset. Ja kun oltiin siirrytty uusiin ajoneuvoihin, olivat röyhkeät kyselyt: "Mihin herra matkustaa..." vastasin, mihin herrat vaan suvaitsevat minua viedä. Nyt kumminkin ei kestänyt matka enempää kuin 20 kilometriä. Pysähdyttiin yöllä taasenkin metsään, jossa olivat uudet odottajat ja varustettuna selkärepuilla. Heidän saattamanaan tulimme Ilomantsin kirkolle — kuten otaksun —. Täällä yksi miehistä poistui ja toiset pitivät neuvottelua. Pian senjälkeen hakivat erästä henkilöä, jota eivät tavanneet. Ja kun ajettiin eteenpäin, palattiin taas takaisin kirkolle ja pitkin hautausmaan vierustaa kivialan luo pysähdyimme. Tähän saapui joku julkea sotilashenkilö. Tämä vaikutti vastenmielisesti ja pahaenteisesti. Hänellä oli itsellä paltto ja hattu, mutta siitä huolimatta oli paltto ja hattu myöskin käsivarrella... Ja kun olin olevinani mitään tietämättä, puhelivat he kuiskien: "Mitä he nyt niillä vaatekappaleilla tekevät", tähän toinen vastasi: "Heitä menemään" ja niin ne hävisivät. Varma käsitykseni on se, että nämä vaatekappaleet oli jonkun murhatun toverin omaisuutta.

Edelleen, "Puu-uistin, lisätkää painoja", oli fascistien kuoleman tuomio minulle rajaviivalla upotettuna jokeen tahi järveen. Herkkä kuuloni oli aina hereillä ja selvisi minulle tämä aina vaihdepaikoissa. Mutta että tuo peto sotilaan päällikköunivormussa seurasi minua mukana, oli kiusallista. Kerran hän kuiskien puheli toiseen autoon: "Senpä takia juuri ei voida jättää.. Ja ryssien syyksi on kaikki hyvin.."

Erään tukkipotressikan talossa tarjottiin tupakkaa ja kahvia. Tämä oli jo lähellä suomalaista sotilaskenttävartiostoa. Tukkiurakoitsija keljusti jutteli työläisistä, jotka vetelevät naamaansa voita ja silavaa ja hierovat vallankumousta.

Taasen sotilasupseeri kahden sivilifascistin kera läksivät rajaa kohden ja saavuttiin Mekrijärven rannalle rajalla. Järvi on pitkä ja papeahko. Sotilas tunkihe edellä hiipien, sivilimiehet kulettivat minua välissään. Heillä oli aina kaikilla aseet paljaana ja vireessä. Huomasin sen, että he pelkäsivät jotakin, sillä hehän (Fascistit olivat laittomilla teillä) nähtävästi eivät tahtoneet tulla kosketuksiin kenttävartioston kanssa. Tulimme lähelle järveä erään aituuksen (moision) laitaan. Sotilas asettui nojaamaan ja katselemaan järven taakse kaukaista maanrantaa, sanoi: "Tulehan tänne. Näetkö tuon maan tuolla? Se on nyt se pyhä kommunistien maa. Sinä saat katsella sitä kuin Mooses Siinailta ja sinä olisit siellä varmaankin makupala poisuille ja punikolle, mutta minä vannon sen, että sinä et koskaan sinne tule pääsemään!" En mitään vastannut, tahi vastasinko, sillä ollhan minulle yhdentekevää sanoa tahi vaieta. Ja minä olin vaiti. Olin päättänyt pysyä lujana loppuun asti. Minua ei mitkään uhkaukset olleet vähääkään horjuttaneet. Pyrimme eteenpäin metsissä, oli se jotakin 10—11 aika aamulla. Kuljimme eteliään jyrkännettä pitkin, joka kallistui alas järveen. Sotilas nyt juoksenteli rannikolla, kurkisteli kuin etsien jotakin kohtaa. Mutta ranta oli näillä seuduin matalaa. Olimme päässeet lähimain päähän, kun roisto pysähtyi ja viittasi meitä alas. Toinen sivillipukuisista läksi alas, me kaksi jäimme ylemmä. Alhaalla neuvottelivat, tarkastelivat aseitaan. Sotilas käski minun tulla istumaan kivelle, joka oli rannalla. Heitin vettä ja olin valittanut jalkaani kipeäksi, jota suuret pieksut hierolivat. Sotilas pyysi vaihtaa asetta naapurinsa kanssa, ja tämä hetki oli viimeinen minulle. He kun siitä muuttivat kädestä käteen, painoin minä metsään. Maa minulle kelpasi, sen takaan. Elkä mikään vastus olisi minua voinut sinä hetkenä kieltää juoksemasta. Hetken perästä katsoin ja kuulin heidän tulevan. Huomasin, että en pääse todella niin etäälle etteivät saavuttaisi. Väistelin ja vihdoin tempasin pieksut jalastani ja nyt ei ne vaivanneet ja koskeneet. Pääsin paljon edelle. Jossain aukean nevan rannassa oli järvi. Tästä johti iso joki äskeiseen järveen. Tässä kulmauksessa kasvoi tiuhoja kuusia. Erään juuriloksain alle sammalten sisään tuhkeuksin. Kuuntelin ja lepäsin. Jälessä ajajat viheltelivät toisilleen ja etenivät joen taakse ... palasivat, ja taasen etenivät. Muutamien minuuttien jälkeen eivät enää palanneet. Makasin kauan sitenkin, en pelännyt ollenkaan suomalaisia sotilaita, sillä heidän tapaamisensa olisi ollut täysin turvallista. Lähdin Kuutamolahtea kohden, jonka auringosta päättäen arvelin olevan sillä suunnalla. Kanlasin joen poikki ja uskoin olevani Karjalan puolella. Levättyäni jonkun aikaa maassa, jatkoin matkaani ja senjälkeen vasta saavuin rajalle, mistä yli tultuani harhailin metsillä, kunnes löysin polkuja, jotka johtivat lehmänkellon kuuluville. Pian sitten löysin tien tölliin. Täällä oli kaksi karjalaista alaikäistä poikaa. Heiltä pyysin maitoa ja tarjosin suomenrahaa. Pojat toivat maitoa ilman, mutta rahaa eivät ottaneet. Yht'äkkiä asettivat pojat kaksi haulikon torvea nokkani alle ja komensivat edelleen kävelemään sotilasvahtiin, sanoivat: "Ei täällä saa kävellä kukaan ruotsi ominluvin". Nauroin pojille, heidän mielevyydelleen ja uskollisuudelleen neuvostovallalle, kuinka reippaita he ovat. Sotilasosastossa annettiin minulle saappaat ja ruokaa. Kohdeltiin hyvin ja pääsin pian toivereiden seuraan.

Sanoi heitä kaikkiaan heitetyn rajan yli 13, joista kaksi vielä makaa Repolan sairaalassa pahasti lahtareiden pieksämänä. Sydämen toiminta on monella heikko ja pysähtelee. Kutakin heistä on piesty ja "muokattu". Laulatettu pakosta Maamme-laulua, Jääkärin marssin, Vapaata Venäjää ym.

Petroskoin lepopuistossa lahtarien pieksämiä tovereita tervehtimässä oli tänään tuhatkunta henkeä.

V. S.

Leveän leivän kaupunki

Kirj. A. NEVEROV

2.

Äiti voihki vuoteessaan. Pikku Fedjka nyki hameenhelmaa, työnsi sormeaan suuhun ja pyysi leipää. Keskimmäinen, Jaska, laitteli puupyssyä ja suunnitteli sillä ampuvansa varpusia ruoakseen:

— Kunpa saisi ammutuksi kolme, söisin kerrankin kylläkseni. Vähän antaisin Fedjkalle ja äidillekin. Jospa sattuisi kyyhkyseen....

Mishka astui tyhjään, sälkäiseen tupaan, työnsi hattunsa otsalle ja ryipsteli kulmiaan. Heti hän näytti isolta, todelliselta mieheltä, ja jalkaansakin hän kaaristi aikamiehen tapaan.

— Miksi makaat yhä, äiti?

— En ole terve nyt, poikaseni.

— Mutta minäpä aion lähteä hakemaan leipää Tashkentista.

— Mistä sen tuhannen Tashkentista?

— Se on kaupunki, kakstuhatta virstaa on sinne matkaa, ja leipä on siellä hyvin halpaa....

Mishka haasteli rauhallisesti, käytännöllisesti, kuten oikea aikamies.

Äiti katseli ihmetellen häntä.

— Lasketko leikkiä, vai — en ymmärrä juttujasi!

Mishka alkoi kertoa oikeassa järjestyksessä. Siellä on paljon marjoja, ja leipää saa mahan täydeltä. Kerralla voi sieltä tuoda kolmekymmentä naulaa. (Hän lisäsi tahallaan kymmenen, että äiti paremmin uskoisi.) Sitten hän kertoi sujuvasti, aivan kuin kirjasta lukien, kertoi kaiken äijiltä kuulemansa ja omat ajatuksensa — kaikki tyystin esitti. Sinne on enintään neljän päivän matka, sieltä kotiin enintään neljän päivän.

— Älä pelkää äiti.

— Entä jollet palaakaan kotiin?

— Kyllä palaan.

— Kuule poikani, sinä saatat minut valvomaan yöt, alan vain ajatella sinua. Aikamiehetkään eivät sinne matkusta.

— Aikamiesten on vaikeampi päästä sinne, äiti. Heillähän täytyy olla junalippu ja matkalupa. Minä kyllä Serjosan kanssa osaan piilottautua hyvin. Kukapa meistä, jollen minä, panisi tätä toimeksi. Mihin tuon Fedjkan tai Jaskan voisi lähettää! Minäpä en helpolla säiky!

— Niin, katso eteesi Mishka Kristuksen nimeen pyydän, älä kiipeä vaunun katolle. Varjele jumala, satut yöllä sieltä luiskahtamaan joudut hukkaan. Parempi on kumartaa vaikka jalkoihin asti, että panevat sinut istumaan rauhalliseen paikkaan. Mutta mitäpä minä itse käyn tekemään, kun jään yksin?

— Älä pelkää äiti, en helpolla putoa.

Mishka sattui silmäämään nuoratalikoitaan, ne olivat rikki kantapäistä, hän tuli vallan alakuloiseksi.

—Pirun kehnot!

Mutta samassa hän rauhoittui.

— Nythän ei ole kylmä, voi kulkea paljasjaloinkin.

Sitten hän teroitti linkkuveitsensä tiilikivellä, teki reän naskalilla kahvaan ja ripusti veitsen nahkavyöhönsä, ettei se katoaisi. Kaatoi suolaa rättiin ja veti sen lujaan solmuun, ettei suola karisisi pois. Hän otti kuontalosta nuoraa varalta, matkallahan voi tapahtua kaikkea. Kun isävainaja lähti markkinoille, varusti hän aina mukaansa akselin, pyörän ja aisan. Pyörää ei Mishka tarvinnut, nuora kenties kelpaa.

Äiti etsi puudan säkin ja paikkaili sitä kummaltakin puolelta.

— Riittäähän sinulle yksikin, Mishka poikani?

— Anna vain kaksi, eihän se mitään paina. Kukaties antavat eri paljonkin paloja.

Äiti uskoi todeksi.

— Niin todellakin, Mishka, ota kaikki mikä tiellesi sattuu. Ehkä jyviäkin tuot jonkun verran tuontekoa varten.

Äiti riisui säiliökomerossa paitansa ylitään ja leikkasi punaisen hihattomansa säikisi.

Jaska heitti pyssynteon ja katseli ihmetellen velimieheensä.

— Mishka!

— No?

— Lähteekö Serjosakin mukaasi?

Mishka ei vastannut, astui pihalle ja katsahti ympärilleen.

Olipa tosiaan nälkä!

Pyörä viruu tuolla, luokki täällä, ei ole hevosta eikä lehmää. Ennen kanat kaakattivat, kukko kiekui täyttä kurkkua, nyt on vain jälellä huono katos kannattavine patsaineen. Mutta olkoon menneeksi! Jos Tashkentin matka onnistuu hyvin, paranevat asiat. Kaikkein tärkeintä on ettei pelkää. Matkustavathan muutkin, Mishka yrittää. On hän kyllä vuosiltaan nuori, mutta töissä ei häntä isokaan tavoita.

3.

Äijät tarinoivat taas kylän raitilla Tashkentista. Ajatukset kiertelevät tuntemattomassa, he kuuntelevat juttua viinitarhoista ärsyttävät itseään sillä, että siellä on kahdenlaatuista vehnääkin: vedessä ja vuorilla kasvavaa. Ja hinnat ovat vasta halvat! Oikea paratiisi! Sinne pääsy vain vaikea: pitää olla junalippu ja tarvitaan matkalupa.

Mishka ei säikähtänyt.

Sadun valossa oli hänen mielessään Tashkent — leveän leivän kaupunki. Viinitarhat — ah! Leikkii tehden voi pistää kuivatun aprikoosin taskuunsa. Tai jos ryömii niin kukaan ei näe.

Äijät kertovat, että ilma on siellä kovin kuumaa, voi helpolla vallan kuolla kuumuuteen. Mishka ei pelännyt sitäkään. Eiköhän siellekin liene jokia, kuten meilläkin. Ja kun on jokia, voi käydä uimassa.

Kun Serjosa muistutti kirgiiseistä, joiden ohi oli matkustettava, ei Mishka vieläkään säikähtänyt.

— Ihmisiähän ne kirgiisitkin ovat, nitäs niitä pelkää?

Sittenpähän nähdään. Nuoran puhuvat kaikkea puuttaheinää.

Pellolla oli täysi hiljaisuus. Sinisellä taivaalla livertivät leivoset. Alempana humisivat lennätinpylväiden langat. Pylväät seurasivat toisiaan pitkänä jonona. Niiden takana oli rautatieasema. Asemalla seisoi juna. Mishka oli kaksi kertaa nähnyt sen, kun oli isänsä kanssa käynyt Samarassa. Se se vasta oli kapine! Kun meni viisikymmentä syltä, syöksi se savupilven piipustaan, uuni kun näet siinä lämpiisi ja pilli soi.

Mishka kulki isänsä takissa, joka oli sotilasvyöllä tiukattu kiinni, ja heilutti leveästi kepplään. Olalla oli puudan säkki, siinä taas toinen säkki, joka oli ommeltu äidin punaisesta hihattomasta. Punaisessa säkissä oli lakkituoppi. Räästyyn kääritty suolat, palanen ruohosta tehtyä leipää ja vanha mummon hame, joka piti myydä kaupunkilaisille.

Serjosa harppaili avojaloin vasemmalla puolella. Isot aikamiehen tallukkaat ja naisten sukat roikkuivat olalla. Tallukkoihin oli köytetty käärölle kaksi tyhjää säkkiä. He kulkivat ja lupailivat, etteivät hylkää toisiaan. Jos toinen sairastuu, pitää toisen hoitaa kumpaniaan. Ja jos jotakin saavat panevat kaiken tasan.

Pienen asemataion tultua näkyviin, sanoi Serjosa:

— Katsos, Mishka, näen jo savua. Eikö lienekin se meidän juna?

Mishka varjosti kädellään silmiään.

— Nyt on koko juna meidän. Mihin vaunuun ensiksi kerkiämme, sinä matkustammekin.

— Onko niitä vaunuja montakin?

— On, parikymmentä kappaletta.

— Menetkö sinä ensimäiseksi?

— Kyllä.

— En minä sittenkään pelkää. Näin monta virstaa kuljimme, elvätkä jalat yhtään väsyneet. Mitatkaammepa askellemme pituus!

— Minun askeleeni ovat pitemmät.

— Mutta kyllä minäkin osaan ottaa pitempiä.

Mishka neuvoi:

— Älä kiirehdi, väsyt helposti.

Hes istuutuivat eräälle kummulle levähtämään. Molemmat vetivät eilin suolaräsynsä ja aukaisivat ne levälleen nurmikolle. Serjosa virkahti:

— Minulla on enemmän suolaa kuin sinulla.

— Mutta onko sinulla leipää?

— Äiti pani mukaan neljä perunaa.

— Perunoista ei tule kylläiseksi, täytyy olla leipää.

— Mistäs minä sitä otan.

Mishka synkistyi.

Hänen säkissään oli ruoholeipää. Hyvä olisi ollut, jos Serjosallakin olisi ollut ruoholeivän palanen. Olisi silloin ollut molemmilla tasan, nyt olivat asiat pahoin puolin. Ja kun vari kolme kertaa haukkasi, ei jäisi kuin puolet jälelle.

— Miksi et ottanut vähän leipää mukaasi?

Serjosa parka makasi vatsallaan imeskellen ruohoa. Silmät sumenivat ja alahuuli vääntäytyi itkuun. Hän vilkaisi sinnepäin mihin kotikylä oli jäänyt — ei näkynyt enää kellotapuliakaan. Peltoa oli kaikkialla ympärillä ja samoin lennätinpatsaita. Jos olisi lähtenyt takaisin painumaan, ei olisi illaksikaan ehtinyt perille.

Mishkan kävi sääliksi toveriaan. Hän muisti sopimuksen auttaa toinen toista ja murs! palan leivästään.

— Se! Kun tulemme asemalle, annat takaisin. Luuletko että minulla on sääli leipää.

Serjosa pysyi ääneti.

Hänhän saattoi syödä naulankimpalettakin isomman, ja Mishka antoi vain pienen palasen. Elleivät asemalla annakaan mitään, saa odottaa aamuun. Ja jos aamulla eivät anna, saa odottaa aina iltaan asti. Hän katsahti vieiä kerran kotikyläänsä päin huokasi syvään.

— Mitä sinä siinä huokailet?

— Suottahan minä.

— Joko peloittaa?

— Elkä peloita! Mitä minä sitten pelkäisin

— Niin, et sinä ehdi enää illaksi kotiin saakka. Iltamyöhällä sudet hyökkäävät luolistaan esille.

Serjosa-rukka kaisahti kaikkiin ilmansuuntiin. Mishka kun kovin piinasi kauheilla kertomuksilla.

— Kun joudut Jefimovin rotkolle, vaanivat roistot öisin siellä. Asettäin ryöstivät eräältä mieheltä hevosen, ja vähältä piti etteivät äijää itseään nitistäneet.

Serjosa-raiska kohottautui, istuutui jaloilleen ja katsahti kauhistuneena toverilnsa.

— Montako päivää jaksat olla syömättä ? — kysyi Mishka.

— Entä sinä?

— Kolme päivää jaksan toki.

Serjosa huokasi:

— En minä vaan kahta kauemmin jaksa kärsiä.

— Montako päivää tulet toimeen ilman vettä?

— Päivän.

— Se on vähän. Tulen minä vaan päivän ja sitten vielä puolikin päivää.

Kun he lähtivät kummun luota, sanoi Serjosa-rukka odottamatta:

— Kyllä minäkin kestä päivän ja vielä vähän enemmänkin.

(Jatket.)

NORJAN
AMERIKAN LINJA

NOPEA KULKU
SUOMEEN
OSLON tai TUKHOLMAN
kautta
suoraan NEW YORKISTA:
LÄHTÖAJAT NEW YORKISTA
"Bergensfjord" Lokak. 23 p.
"Stavangerfjord" Marrask. 6 p.
"Bergensfjord" Marrask. 25 p.
Tilatkaa hyttinne nyt.
Cabin luokka, turisti kolmas luokka ja kolmas luokka ovat kaikilla purjehdusvuoroilla laivoissa
"STAVANGERFJORD"
ja
"BERGENSFJORD"
Cabin luokan hinnat on alennettu $10.00. Alin maksu tulee olemaan $145.00.
Edelleen on 12 pros. alennus voimassa cabin luokan edestakaisilla matkoilla aikana, joka ei ole purjehduskauden kiireisin. Suuri säästö on voimassa kaikilla edestakaisilla matkoilla turisti kolmannessa ja kolmannessa luokassa.
—o—
Matkustakaa Suomeen ja tuottakaa omaisenne Yhdysvaltoihin taikka Canadaan NORJAN AMERIKAN LINJALLA, joka tarjoaa erikoisia mukavuuksia ja erikoisen miellyttävän matkan. Matkallanne Suomeen, voitte jäädä jo Bergenissä maihin ja jatkaa matkaanne Osloon erinomaisella turistijunalla, joka vie teidät suuremmoisten Norjan tunturien yli ilman eri kustannuksia.
Niiden kolmannen luokan matkustajain, joilla on takaisintulopaperit Washingtonista, ei tarvitse mennä Ellis Saarelle.
Lisätietoja ja takaisintulopapereita saadaan paikallisilta asiamiehiltämme taikka suoraan
Norwegian-America Line
AGENCY INC.
22 Whitehall St., New York City

SUOMEEN
New Yorkista Oslon tai Kööpenhaminan kautta.
United States, Marrask. 1 p
Hellig Olav, Marrask. 8 p
Oscar II — Marrask. 22 p
Frederick VIII — Jouluk. 9
Hellig Olav — Jouluk. 19

Jouluhuvimatka
Halifaxista:
"OSCAR II" Marrask. 24
"FREDERIK VIII" Jouluk. 11
Ei mitään vaikeuksia Suomeen käymään menevillä Kanadaan takaisin palatessaan. Kirjoittakaa ajoissa meille niin annamme tarpeelliset neuvot ja ohjeet.
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
969 St. Antoine St.
Montreal, Que.
461 Main St.,
Winnipeg, Man.
8th Ave. & 1st St., E.
Calgary, Alta.
1321 Fourth Ave.,
Seattle, Wash.
J. W. AHLQVIST,
Box 69,
Sudbury, Ont.

Käytännöllinen
Kynä Jokamiehelle!

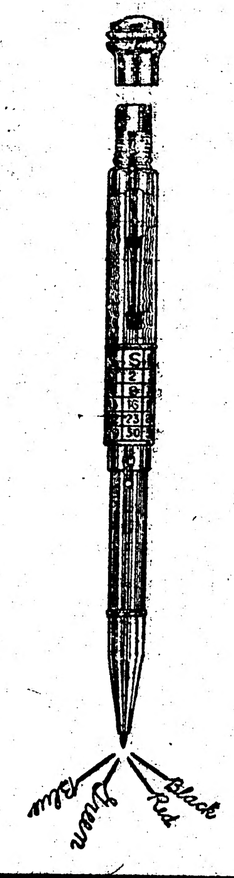

Neljä eriväristä kynää, punainen, viheriäinen, sininen ja musta, joista jokaista voi käyttää erikseen mitä milloinkin haluaa. Erittäin käytännöllinen tehdä muistiinpanoja. Kuten tästä vierestä olevasta kuvastakin näette voi kunkin terän asettaa sangen yksinkertaisesti, ilman mitään vaikeutta. Kynässä olevan kalenterin alla on pieni pykälä jonka asettaa vain haluamansa terän värin kohdalle, työntää kynän yläosaa ulospäin ja silloin tulee näkyviin haluttu terä.
Kynässä myöskin on selvä hyvin näyttävä kalenteri. Kalenteri on todenmukainen, ei ole väliä mikä milloinkin on vuosiluvun numero. Siis "elämänikäinen". Kalenteri asetetaan siten että kk. 1:sen päivän kohdalle käännetään kalenterin yläpuolella olevaa pientä rengasta niin, että viikon päivän kirjain tulee 1:sen päivän kohdalle ja silloin on aina sen kuun kalenteri.
Kynän yläosa sisältää varastosäiliön. Ja alaosasta kääntämällä suippo-osan pois, voi kuluneen tai katkenneen kynän helposti asettaa paikoilleen. Kynän lyijyjä, niiden loppuessa, voi meiltä tilata koska tahansa ja maksavat ne verrattain vähän. Kynän mukana seuraa Englanninkielinen käyttöohje, mutta ilman sitäkin voi kuka tahansa kynää käyttää.
Kynät on valmistettu kestäviksi. Ne eivät ole mitään lasten leluja.
Hinta $1.25
Postivapaasti lähetettynä kaikkialle Canadassa. Tilatkaa, tai käykää ostamassa.
Vapauden Kirjakauppa
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Kaksi hyvää ruumiillisen kulttuurin kirjaa
VIISI MINUUTTIA PÄIVÄSSÄ
J. P. Muller, hinta 75c.
"15 minuuttia päivässä terveyden ja kauneuden hyväksi."
"Terveelle voiman säilyttämiseksi ja kummallekin sukupuolelle ruumiillisen valmennuksen parhaimmaksi perustaksi".
60 kuvaa ja 4 kuvasarjaa.
JÄRJESTELMÄNI NAISILLE
J. P. Muller, hinta 75c.
Terveyden vahvistamisen sekä kauneuden hankkimisen ja säilyttämisen opas. 109 tekstikuvaa sekä kaikki eri liikkeet järjestyksensä mukaisesti esittävällä taulukolla.
"Päivä päivältä on tultu yhä selvemmin huomaamaan, että todellinen naiskauneus on saavutettavissa ja ylläpidettävissä ainoastaan tieteellisin ja järkiperäisin ruumiinharjoituksin."
".... kauniin naisen valta on rajaton."
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS,
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

LÖYTYY KELLOJA KULTA
S.E.P.PÄ
115 Robertson Street,
Fort William

Timminsin työläisten uusi tilava ajanmukainen osuusruokala
Ruokaa saatavana aterioittain, päivittäin sekä viikottain. Asuntoja myöskin vuokrataan lyhemmäksi sekä pitemmäksi aikaa.
TIMMINSIN TYÖLÄISTEN OSUUSRUOKALA
49—3rd Ave., Timmins, Ont.

Kiuvassauna
Paras reumatismille. Hyvät hierojat. Auki: miehille perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina päivällä. Naisille: Perjantaina ja sunnuntaina 6—12 ip.
36 Centre Ave. Puh. Adelaide 3646 (P)

Erinäisten työväenjärjestöjen osoitteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOITE
Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osoitettava allaolevalla osoitteella: Mr. Tim Buck, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

NELJÄNNEN PIIRIN ALUETOIMIKUNNAN sihteerin osoite: Box 69, Sudbury, Ont.

C. TN. LIITON SUDBURYN OSASTON KOKOUKSET pidetään kahsi kertaa kuussa. Joka toinen keskiviikkoilta 7.30. Toinen työkokous, toinen ohjelmakokous. Kirjeenvaihto-osoite: Box 26, Sudbury, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osoite: Box 57, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osoite on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, lailliestun, sihteerin osoite on: John Wirta, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO, Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on U. Ronni, os. 425 Ontario St.

COBALTIN s. s. osaston osoite on: Box 810, Cobalt, Ont.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, kello 2 ip. Kirjevaihto-osoite on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:n sunnuntai. Kirjevaihto-osoite on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J HEARST'in OSASTON Työkokous on joka kuun 1 sunnuntai klo 2 ip. Kirjevaihto-osoite: Box 42, Hearst, Ont.

LUMBER AND AGRICULTURAL WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN ITÄ-ONTARION ALUEKOMITEAN osoite on: H. Sula, Room 19, 7 Dufferin Street, Sudbury, Ont. Rahalähetykset tehtävä samalla osoitteella.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosoite: H. Laukkanen, Box 29, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen kello 7 illalla. Kirjevaihto-osoite: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osoite: Victor Hänninen, Rhesult, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1men sunnuntai kussa kello 1 ip.

LUMBER AND AGRICULTURAL WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN keskuskomitean kirjeenvaihto-osoite on: Alf. Hautamäki, 316 Bay Street, Port Arthur, Ont. Rahalähetykset tehtävä samalla osoitteella.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osoite on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai Sihteerin osoite: Box 41, Levack, Ont.

S. J. PÖTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:men sunnuntai kello 2 ip. Kirjevaihto-osoite: Frank Nurmi, Nolala, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON työkokoukset pidetään osaston huoneustolla 1445 Notre Dame St. West, jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 3 ilt.päivällä. Johtokunnan kokoukset sunnan päivänä kello 2 ilt.päivällä. Kirjeenvaihto-osoite: S. J. Montrealin Osasto, 1445 Notre Dame St. West,

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on terran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 30 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

SIISTIÄ KAHDEN HENGEN huoneita vuokrattavana. 189 Pine St. Phone 2221. Leonard Erikson.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta (Tlis

TUKAT LEIKATAAN JA PARrat ajellaan 318 Bay St. R. Koski

MONTREAL, QUE.

TULKKI JA ASIATOIMISTO Mrs. Jokiranta, 908 Richmond Sqd, Montreal, Que. Puhelin Wilb. 9931.

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT

—Box 1873—

9 Durham St.

Puhelin 2466

Suomessa meijerikoulun suorittanut

sekä voinvalmistajana ollut, hyvät suositukset omaava naishenkilö haluaa paikkaa. Arvoisat vastaukset osotteella:

J. R.,

47 Sullivan Street, Toronto 2, Ont.

Huoneita vuokrattavana

Stobien tien varrella. 1 maili Frood kaivannolle.

Hilda Kujanpää

Sudbury, Ont.

Kaikenlaista

Neuloma-alaan kuuluvaa työtä

otan tehdäkseni, y. m., myydään valmiita.

MRS. N. UTRIAINEN
4th Ave., vastp. postikonttoria
Timmins, Ont.

POJAT!

Saatte puhtaan singeli bedin, kun tulette ruuminkitalooni Sudburyssa Paikka sijaitsee Liberty haalin vieressä.

J. MÄKYNEN
15 Lorne St. Puhelin 215?

Chalykoff & Co.

Limited

Vaatetavaraa, työ- ja pyhäkenkiä juvelli ja ruokatavaraa. Leipää ja tarpeita.

HEARST — Box 12 — ONTARIO

Parturiliikkeeni

— sijaitsee —
329 Montague Street.

Puhdas ja hyvä työ.

EINO SMITH
Sudbury, Ont.

Uusia Fordia

sekä kaikkia mallia käytettyjä autoja.

Eino Markanen,

Telefooniosote Randolph 7100
TORONTO ONTARIO
Puhelin Marquet 0432

MYYTÄVÄNÄ

2 lottia 36x120, itäpäässä Antwerp Ave. Täytyy tulla myytyä tällä viikolla $125 kpl. Myöskin

7 HUONEEN TIILITALO

Copper Cliffin tien varrella. Lämmityslaitos, kuuma- ja kylmävesiehdoilla. Hinta $4,500.00.

Kirjoittakaa Box 1486 tai soittakaa 2624 jälkeen klo 8 illalla.

Kahvila-Ruokala FINLANDIA

20 Durham St., Sudbury, Ont.
Avoinna klo 6 ap. klo 1 yöllä.
LUNSEJA SAATAVANA

Sudbury

NAISOSASTON

johtokunnan kokous on keskiviikkona kello 7.30 Liberty-haalilla.

Org.

HUOMIOON VANHOILLE JA NUORILLE

Säästäkää voimianne ja humoorianne, sillä viikon kuluttua, 28 :nä, ovat Liberty-haalilla Kisan järjestämät suurtanssit. Siellä pitäisi olla jotain ennenkuulumatonta uutuutta. Pitäkää siis mielessänne ja lukekaa tarkasti mitä salaiset niistä ilmottaa. Vielä nyt se on yksityisten salaisuutena, mutta varmasti tämän viikon ajalla pitää tulla salat julki.

Sivullinen.

YLEISIÄ UUTISIA

Ontariossa tehdään lukuisia "löytöjä"

SAULT STE. MARIE, Ont., lokak. 17.—Näytteet äskeisestä Michipicoten alueella tehdystä asbestoslöydöstä ovat paraillaan matkalla Torontoon esitettäväksi Ontarion hallitukselle. Todistus tästä uudesta mineraalirikkaudesta pohjois-Ontariossa tullaan esittämään hallitukselle samalla kertaa kuin Sault Lake Superiorin rannikkoaluetta koskeva Canadan valtamaantiekysymys tulee myöskin esille. Matkittua tietä kannattavia edustajia on yli 50:stä Manitoban ja North Bayn väliltä olevasta kunnallishallinnosta matkalla Torontoon.

Ontarion hallitusviranomaiset ovat selostaneet, että heillä ei ole vielä mitään virallista tietoa mainitusta asbestoslöydöstä, vaan että asbestoksen olemassaolo ei ole mitään harvinaista Canadassa.

Neljä kuollut maanjäristyksen vuoksi Chilessä

SANTIAGO, Chile, lokak. 18. — Voimakas maanjäristys, mikä eilen täristytti nähtävästi koko Andean rinnettä Chilessä, on aiheuttanut vähintäin neljä kuolemantapausta ja lukuisia loukkaantumisia. Haavottuneiden ja kuolleiden lukumäärä saattaa mahdollisesti nousta korkeammaksi, kun kaikilta seuduilta kerkiää tulla täydellinen selostus. Lähi Lain kaupungissa ilmoitetaan ainakin 60 prosenttia rakennuksista tuhoutuneen.

90-vuotias morsian tehnyt lahjoituksen

LISSABON, Portugali, lokak. 14. — Feliciana Maria de Lus, joka on 90 vuotias rikas leski, on mennyt täällä naimisiin erään nuoren miehen Antonio Monterro Felipen kanssa, joka on lääketieteen oppilas. Hänelle leski lahjoitti kahden miljoonan omaisuuden. Kannatti nuoren miehen ottaa muori hoitoonsa.

Yläluokan avioliitot ovat tavallisesti liikesopimuksia, kuten tämäkin.

Siirtolaisuus Yhdysvaltoihin laskenut huomattavasti

WASHINGTON, lokak. 18. — Työviraston antaman selostuksen mukaan on Yhdysvaltoihin tulevien siirtolaisten lukumäärässä huomattavissa suurta laskua, minkä aiheuttaa äskettäin Yhdysvaltain konsuleille lähetetty määräys, missä kielletään passiviseerauksen antaminen sellaisille henkilöille jotka "saattavat joutua täällä yleisen huollon alaisiksi."

Uusi säädös astui voimaan elokuussa ja sen katsotaan aiheuttaneen elokuussa tulleiden siirtolaisten lukumäärä laskemisen 34,350:een verrattuna 41,785:een, missä se oli viime vuoden elokuussa.

Canadalaisten siirtolaisten lukumäärä laski 4,137:ään 7,458:sta, missä se oli viime vuoden elokuussa. Meksikolaisten lukumäärä laski 425:een 1,640:stä. Suurbritanniasta tulevien siirtolaisten lukumäärä laski 1,663:een 1,910:stä ja saksalaisten 1,425:een 2,302:sta ja italialaisten 1,341:een 2,030:stä.

Aikaisin saapuu talvi Albertaan

EDMONTON, lokak. 14. — Täällä tulee kaikesta päättäen aikainen talvi, sillä pohjoistuulen mukana kulkeva ankara lumimyrsky iski tänään Edmontonin kaupunkia.

Halutaan vuokrata

kaksi huonetta kalustettuna tai ilman kalustoa heti. Vastatkaa osoitteella:

L. J. LEHTONEN
Box 69, Sudbury, Ont.

5 huoneen talo

vuokrattavana heti kalustoineen Lähempiä tietoja antaa

LEMPI JOHNSON

339 Victoria Street.
Phone 1212W. Sudbury
Sudbury.

9 huoneen kalusto

vuokraoikeuksineen myydään heti. Kysykää

807 NOTRE DAME ST. W.
MONTREAL, QUE.

FINNISH BAKERY

Box 1306 Timmins, Ont.
Puhelin 175

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Tämän kuun lopussa poikiva

Lehmä

myytävänä

JALLU MÄKI,
Creighton Mine, Ont.

Karl Lehto

Antaa nyt ERIKOISEN tarjouksen joka tulisi jokaisen ottaa huomioon

Meidän suuri varasto palttoita tarjotaan erikoisen halvalla. Tässä mainitsemamme hinnat eivät ole tekaistuja, mutta ne ovat todelliset. Me olemme varastomme ostaneet erikoisesti tätä talvikautta varten.

Barrymore Tweeds ja Siniset palttoot tav. hinta $23.50, myyd.

$19.95

Ja tämäkään ei ole niiden tavallinen hinta, sillä viime talvena myytiin saman arvoisia palttoita $35.00 ja 29.00 dollaria. Tästä siis huomaatte kuinka suuren edun te saatte ostaissanne JUURI NYT.

Tweed Palttoot jotka ennen on myyty $18.50 myyd. nyt $14.95

Sininen Toffeli Palttoo, entinen hinta $19.50, myyd. nyt $15.95

Durham St. Kymppisentin vieressä **Sudbury, Ont.**

Viettäkää tämä Joulu ja Uusi Vuosi vanhassa kotimaassanne. Matkustakaa suuressa CUNARD Linjan laivassa Montrealista. Mukavat hytit, runsas ruoka, hyvä palvelus.

Erikoiset Jouluretket Mr. Einar Lindbladin henkilökohtaisesti johtamana S/S "Aulanialla" marraskuun 28 päivänä Suo-meen. Alhaiset hinnat lasketaan Europan tärkeimpiin kaupunkeihin.

Enempien tietojen saamiseksi kirjoittakaa omalla kielellänne osoitteeseen:

36 Wellington St. West
Toronto

CUNARD
Canadian Service

Viikottain laivain lähtöjä Montrealista Europaan. Marraskuun 28 päivänä saakka, sen jälkeen Halifaxista.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $800 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT

PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

Viettäkää Joulu vanhassa kodissanne

Matkustakaa Valkosen Tähden linjalla yhtymällä yhteen n henkilökohtaisesti johdettuihin huvimatkoihin, suurilla laivoillamme

Calgaric Montrealista, marrask. 13 p. Johtajat: Mr. S. C. Yo Melville, Sas., ja Mr. J. S. Bolf, Montreal.

Megantic Montrealista marrask. 27 p. Johtajat: Jan Beblavy, Queen St. West, Toronto, Mr. Douglas, 153 Queen St. W., Toronto, Joseph Windisch, P.O. Box 1630, Saskatoon, Sask., Mr. J. H. Pe 1256 City Hall Ave., Montreal, ja Mr. Alex A. Kalen, 1456 City Ave., Montreal.

Westernland Halifaxista jouluk. 7 p. Mr. Leonid Sikevych, tävä matkustaja-agentti, White Star Line, Toronton konttori.

Edestakaisia piletteiä myydään näihin huvimatkoihin, ka maita varten.

Lähempiä tietoja varten kirjoittakaa tai käykää tiedustelem kaneltä tahansa ylläolevilta matkan johtajilta tai missä tahansa W Star linjan allaolevissa konttoreissa.

224 Portage Ave., Winnipeg. — 55 King St. E., Toronto
McGill Building, Montreal — Jasper & 100th St. Edmonton
Pacific Building, Vancouver — St. Paul Building, Halifax
145 Prince Wm. St., St. John — 53 Dalhousie St., Quebec

WHITE STAR LINE CANADIAN SERVI

Suomalaiset, kääntykää puoleen

kolia ostaessanne. Myyn parasta kolia. Hinnat alhaiset, alla muiden hintojen.

ALANKO COAL

47 WIDMER ST. — PH. ELGIN 2761. — TORONTO, ONT

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Lokak. 31 | Marrask. 26 ..... DUCHESS OF BED
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF
Marrask. 14 ..... DUCHESS OF RICH
Marrask. 21 ..... DUCHESS OF AT

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Marrask. 15 ..... MONT
Marrask. 28 ..... MONT

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Lokak. 29 ..... MONT
*Lokak. 31 | Marrask. 26 ..... DUCHESS OF BED
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF
Marrask. 14 ..... *DUCHESS OF RICH
Marrask. 21 ..... DUCHESS OF AT

*Ei poikkea Belfastissa.

ANTWERPIIN

Marrask. 15 ..... MONT

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kä kenen tahansa Canadian Pacific Laivayhtiön asiamiehen puoleen t White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus-järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Jobitöitä valmistetaan

Vapauden kirjapainoon otetaan tehtäväksi kaikenlaatuis työtä, kuten kirjekuoriin nimen painoa, kirjeenpäitten valmistus ja statementtien tekoa ja mitä tahansa yksi taikka useamm jobityötä. Osastoja, yhtiöitä, osuusliikkeitä ja yksityisiä kohok tettämään tarvitsemiensa töitten valmistuksen Vapaudessa te Työ tehdään ensiluokkaista ja hinnat ovat kohtuulliset. Lä tilauksenne osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, On

Fort Williamin S. J. Osaston Näyttämö

VIERAILUNÄYTÄNTÖ

Port Arthurin S. J. Osaston Haalilla

Torstaina, lokakuun 23 p.

Klo 8.30 illalla.

"UNELMA KARJAMAJALLA"

4-näytöksinen kaunis ruotsalainen laulunäytelmä.

Kirjoittanut HEMMING OHLSON.
LIPUT 35c etukäteen, 45c ovella.

SUURTA! JÄRKYTTÄVÄÄ!

Timminsin S. J. Osaston Näyttämöltä

Esitetään

Sunnuntaina t.k. 26 p. klo 8 ill.

"Viimeinen rikos ja viimeinen ryöväys"

Murhenäytelmä 4:ssä näyt. Kirj. JACK KOSKI.

Henkilöt:	Esittäjät:
JAMES HOLDON, tehtailija	J. Koski
JOEL HOLDON, hänen lapsiaan	A. Kivinen
BETTY HOLDON, hänen lapsiaan	F. Tyynelä
JOHN PRICE, ylijohtaja Holdonilla	A. Hill
HENRY HARRIS, työläinen	F. Vuori
MICKEY TOROTHY, raajarikko	S. Ahlfors
MADAME VAUGHT, tyttötalon emäntä	H. Kinnunen
ESTELLA DAVIS, työläistyttö	K. Mansikka
MAY, tyttö madamen luona	K. Virta
JULIA, neekerityttö	A. Grönlund
I:nen ja II:nen mies	— — —
I:nen POLIISI	V. Valo
II:nen POLIISI	V. Sillanpää
JUOKSUPOIKA	— — —

NIMEN MUUTTO

Nimeni, joka tähän asti on ollut Onni Wainio, tulee tästä eteenpäin olemaan Onni Wiljasalo jonka täten tiedoksi annan. (248

Toronto, 16. 10. 30.

Onni Wiljasalo.

Cafe and Restaurant

KARJALA
KAHVILA JA RUOKALA

Tarjoillaan päivällisiä kaiken päivää, halvat annokset.

JOHN KOUHIA
910 Cathedral St., Montreal, Que.

Asuntoeroilmoitus

Luonteemme sekä mielipiteidemme eroavaisuuden tähden, olemme yhteisestä suostumuksestamme päättäneet lopettaa yhdyselämämme ja tulemme tästälähtien käyttämään omaa nimeämme, emmekä ole vastuunalaiset toistemme teoista.

Toronto, 15 p. syysk. 1930.
Sigrid Eckman. F. Eckman.

Tulen tästälähtien käyttämään entistä tyttönimeäni.

Sigrid Sauso.

Ilmoitus.

HEI! LEIPURIT HUOMATKAA!

Halutaan myydä tai vuokrata 4 huoneen talo ja lotti, hyvillä maksuehdoilla.

Paikka sopisi erinomaisen hyvin leipurin liikehuoneustoksi, sillä hyvä puoli on se että ei ole vielä suomalaista leipuria paikkakunnalla vaikka on suuri määrä suomalaisia ruokalanpitäjiä ja työmaita ympäristöllä. Kaupasta saa sopia kanssani.

OSKAR VIITANEN,
Cochrane, Box 152, Ont.

JOS AIJOTTE MATKUSTAA SUOMEEN

kirjoittakaa meille ja tehkää paikkatilauksenne sekä ilmoittakaa millä junalla saavutte Montrealiin. Välitämme laivalippuja kaikille linjoille. Avustamme matkan järjestämisessä vapaasti.

JOHN STAHLBERG

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

Oletko tilannut "Vapauden"